IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 20)**

z dnia 18 czerwca 2020 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 20)

18 czerwca 2020 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Asta (PiS)**, przewodniczącego Komisji oraz **Anny Milczanowskiej (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

**– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z Analizą NIK (druk nr 414) w zakresie:**
**1) części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa:**
**– dochodów i wydatków;**
**2) części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy:**
**– dochodów i wydatków;**
**3) części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny:**
**– dochodów i wydatków;**
**4) części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny:**
**– dochodów i wydatków;**
**5) części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich:**
**– dochodów i wydatków;**
**6) części budżetowej 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych:**
**– dochodów i wydatków;**
**7) części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:**
**a) dochodów i wydatków,**
**b) dotacji celowych;**
**8) części budżetowej 15 – Sądy powszechne:**
**– dochodów i wydatków;**
**9) części budżetowej 37 – Sprawiedliwość:**
**a) dochodów i wydatków,**
**b) wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych,**
**c) dotacji podmiotowych i celowych;**
**10) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 64;**
**11) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości:**
**– dochodów i wydatków;**
**12) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;**
**13) dotacji podmiotowych;**

**14) instytucji gospodarki budżetowej:**
**a) Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucji Gospodarki Budżetowej,**
**b) Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Mazovia";**
**15) państwowych funduszy celowych:**
**a) Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,**
**b) Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy;**
**16) części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury:**
**a) dochodów i wydatków,**
**b) wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych.**

**– rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 r.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Michał Wójcik** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Manowska** pierwsza prezes Sądu Najwyższego wraz ze współpracownikami, **Leszek Mazur** przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wraz ze współpracownikami, **Adam Bodnar** rzecznik praw obywatelskich wraz ze współpracownikami, **Marek Zirk-Sadowski** prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz ze współpracownikami, **Zofia Hoffmann** dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego wraz ze współpracownikami, **Robert Tyszewicz** dyrektor Urzędu Ochrony Danych Osobowych wraz ze współpracownikami, **Jan Baster** zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej wraz ze współpracownikami, **Agata Gałuszka-Górska** zastępca Prokuratora Krajowego wraz ze współpracownikami, **Mirosław Stasiak** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Anna Rybczyńska** wicedyrektor Departamentu Finansów, **Dariusz Zielecki** p.o. wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej, **Mieczysław Kosmalski** dyrektor Delegatury w Warszawie, **Anna Mach** wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, **Andrzej Aleksandrowicz** p.o. dyrektora Delegatury w Poznaniu oraz **Przemysław Fedorowicz** dyrektor Delegatury w Katowicach Najwyższej Izby Kontroli, **Izabela Kloc** oraz **Karol Karski** posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Paulina Gabor, Daniel Kędzierski** i **Anna Majewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Witam bardzo serdecznie wszystkich posłów i wszystkich zaproszonych gości. W posiedzeniu dzisiaj uczestniczą przedstawiciele wszystkich tych instytucji, których sprawozdania będziemy rozpatrywali i opiniowali, jeżeli chodzi o poszczególne części budżetowe. Ja przepraszam, ale będę witał wszystkich państwa z osobna przy rozpatrzeniu każdej z części, bo w tym momencie zajęłoby to nam bardzo dużo czasu. Poza tym jeszcze nie wszyscy przedstawiciele instytucji dotarli na dzisiejsze posiedzenie. Są z nami również przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli i Ministerstwa Finansów. Witam również wszystkie osoby, które uczestniczą w dzisiejszym posiedzeniu zdalnie. Informuję, iż posiedzenie Komisji zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. W związku z powyższym proszę członków Komisji w tym momencie o zalogowanie się do systemu do głosowania i za moment będziemy potwierdzać obecność i stwierdzać kworum podczas dzisiejszego posiedzenia Komisji. Chwila na zalogowanie się i zaraz będziemy przeprowadzać to próbne głosowanie. Możemy? Dobrze, w takim razie zarządzam głosowanie. Proszę o naciśnięcie dowolnego przycisku. Zamykam głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników głosowania. Głosowało 13 posłów. Oznacza to, że mamy niezbędne kworum posłów uczestniczących w dzisiejszym posiedzeniu Komisji, a zatem możemy kontynuować obrady.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku, zawarty w druku numer 396, wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, zawartej w druku nr 414, w zakresie właściwości Komisji. W drugim punkcie będziemy rozpatrywali propozycje tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2021 rok. Zgodnie z porządkiem dzisiejszego posiedzenia w pierwszym punkcie mieliśmy zaplanowane rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu państwa z części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy. Bardzo serdecznie witam i jednocześnie gratuluję jej wyboru, pierwszą prezes Sądu Najwyższego panią Małgorzatę Manowską wraz ze swoimi współpracownikami, z panem Antonim Cyranem, szefem Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, panią Anną Tyniec, która kieruje Izbą Dyscyplinarną i jest szefem Kancelarii Prezesa Sądu Najwyższego i panią Barbarą Urban, dyrektorem Biura Finansowego w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Jednocześnie mam prośbę do pani prezes, aby to pierwszeństwo odstąpiła przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa z uwagi na to, że o godzinie dziesiątej rozpoczyna się posiedzenie Krajowej Rady Sądownictwa. Jeżeli jest zgoda, to w pierwszej kolejności rozpatrzylibyśmy sprawozdanie Krajowej Rady Sądownictwa. Jest zgoda. W tym momencie witam pana przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa, pana Leszka Mazura. Witam szefa Biura Krajowej Rady Sądownictwa, ale go nie widzę, pana Tomasza Chrabskiego i dyrektora Wydziału Finansowego w Biurze KRS, panią Ewę Staniszewską. W tej sytuacji oddaję głos panu przewodniczącemu, proszę bardzo.

**Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa Leszek Mazur:**

Dziękuję, dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, jeśli chodzi o wykonanie budżetu Krajowej Rady Sądownictwa, to dotyczy ono dwóch aspektów. Dochodowego, który nie ma praktycznego znaczenia, dlatego że Rada nie planuje dochodów, a te, które uzyskuje, mają marginalny charakter i wyniosły w 2019 roku 10 tys. zł. Natomiast budżet, jeśli chodzi o wydatki, zaplanowany jest w kwocie nieco przekraczającej 16 000 tys. zł i został wykonany w 92%, przy czym w poszczególnych elementach wydatkowych były tutaj pewne różnice, ponieważ niektóre wydatki udało się zrealizować w 100%, natomiast inne w mniejszym stopniu. Takie najmniejsze wykonanie to było 50%, natomiast średnia wynosi 92%, a po korekcie budżetu 94%. Przyczyny niewykonania budżetu co do wydatków w kwocie sięgającej 8% są tego rodzaju, że zaplanowaliśmy pozyskanie dodatkowej powierzchni w swoim biurze w związku z wyprowadzeniem się Prokuratury Krajowej. Zakładano przejęcie mniejszej powierzchni, natomiast wynajmujący oferował pewien pakiet wynoszący ponad 400 $m^2$, ale ta powierzchnia dla nas była powierzchnią zbyt dużą. W aspekcie tego, że rzecznicy dyscyplinarni i pion dyscyplinarny, który jest afiliowany przy Krajowej Radzie Sądownictwa, wydawał się być w swoich planach i założeniach dosyć ekspansywny, to powierzchnia 400 $m^2$, mimo że wydawała się za duża, zwłaszcza przy stanowisku wynajmującego, była konieczna do pozyskania. W efekcie negocjacji, które przeciągały się i trwały ponad rok, okazało się, że jednak istnieje możliwość wynajmu tylko połowy, czyli nieco ponad 200 $m^2$. W efekcie czynsz, który był zaplanowany dla tej większej powierzchni, uległ zmniejszeniu.

Druga zasadnicza pozycja zmniejszenia wydatków dotyczyła tego, że na skutek negocjacji dotyczących wynajmu dodatkowej powierzchni udało się doprowadzić do tego, że pozyskaliśmy tę powierzchnię w stanie po przeprowadzeniu pewnych remontów. Po przejęciu okazało się, że zaplanowane ewentualne remonty, mające na celu adaptowanie tej powierzchni do naszych potrzeb, okazały się zbędne. Kierowaliśmy się tu regułą i zasadą maksymalnych oszczędności i minimalizowania wydatków. Obiektywnie zmniejszyły się również koszty usług pocztowych związanych z kwestią trochę umykającą planowaniu, dlatego że jest ona uzależniona od pewnych zewnętrznych czynników, a mianowicie zakresu obciążeń, jakie wiążą się ze składaniem wniosków i prowadzonymi konkursami. To jest uzależnione od tego, co do nas trafia ze wszystkich jednostek sądowych. Działa tutaj pewien połączony mechanizm. Otóż w 100% zostały wykonane wydatki w zakresie pozyskiwania majątku, a więc wydatki majątkowe. One sprowadzały się do trzech zasadniczych pozycji. Dwie z nich to zakup sprzętu informatycznego i jeden

zakup samochodu. W związku z tymi zakupami, które pozwoliły zrealizować w 100% wydatki majątkowe, zmniejszyły się wydatki związane z remontami i obsługą tego wymienionego sprzętu. W przypadku samochodu to liczył on 10 lat, więc generował już dosyć wysokie koszty ubezpieczeń i remontów. Podobnie ze sprzętem informatycznym.

Następna pozycja oszczędności związana była z tym, że nie odbyliśmy posiedzenia wyjazdowego, które tradycyjnie było zawsze planowane. Wiązało się to z tym, że takie posiedzenie wyjazdowe odbywa się poza siedzibą Rady w którymś z sądów. Generuje to pewne wydatki i uznaliśmy, że jednak bieżąca praca jest na tyle absorbująca, że ten wydatek zasadniczo wiążących się z bieżącą pracą, ale poza siedzibą Rady, jest wydatkiem, który można w ogóle pominąć. Ponadto mniejsza niż zaplanowana była skala wyjazdów, w szczególności wyjazdów zagranicznych. Mniejsza jest skala współpracy Rady z podmiotami zagranicznymi. W szczególności chodzi tutaj o Europejską Sieć Rad Sądownictwa. Ze względu na to, że zostaliśmy zawieszeni w prawach członka we wrześniu 2018 roku, wobec tego skala tej współpracy jest mniejsza. Sprowadza się ona do pewnych konsultacji związanych z przyjmowaniem przedstawicieli ENCJ u nas w Polsce, w Warszawie.

W roku 2019 wzrosło zatrudnienie w Krajowej Radzie Sądownictwa o pięć osób. Związane jest to ze znacznym zwiększeniem zadań Rady w roku 2019. To zatrudnienie mieści się w limicie, który jest przewidziany na 72 lub 73 osoby, a zatrudnienie efektywnie wynosi 67 lub 68 osób.

Wykonanie budżetu i realizacja budżetu w roku 2019 była przedmiotem kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Pojawiło się tutaj jedno zagadnienie, które okazało się kontrowersyjne. W toku korespondencji pokontrolnej z Najwyższą Izbą Kontroli wydaje się, że udzieliliśmy wyjaśnień i przyjęliśmy do realizacji sugestie Najwyższej Izby Kontroli, ale myślę, że ten element pozostawię do bardziej szczegółowego przedstawienia przedstawicielowi Najwyższej Izby Kontroli. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu. Jeżeli chodzi o opinię Biura Analiz Sejmowych, to Biuro Analiz Sejmowych nie wnosi do tej części budżetów żadnych uwag i rekomenduje przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2019 roku w części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. W tym momencie proszę o uwagi przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli.

**Wicedyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach Przemysław Fedorowicz:**

Przemysław Fedorowicz, wicedyrektor Delegatury NIK w Katowicach. Dzień dobry. Panie przewodniczący, szanowni państwo, krótko na temat ustaleń kontrolnych. Badanie próby wydatków Krajowej Rady Sądownictwa, prawie 21% tych wydatków, wykazało, że zostały one rzetelnie skalkulowane, poniesiono je celowo i gospodarnie. Kontrola zamówień publicznych w kwocie 420 tys. zł nie wykazała nieprawidłowości. Badane zamówienie zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych. W rezultacie w wydatkowaniu środków przez Krajową Radę Sądownictwa osiągnięto zakładane cele działalności określone w budżecie w układzie zadaniowym budżetu. NIK pozytywnie zaopiniowała także roczne sprawozdania budżetowe Krajowej Rady Sądownictwa oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za czwarty kwartał 2019 roku. Najwyższa Izba Kontroli krytycznie odniosła się jedynie do jednej kwestii, a mianowicie do blokad. Dotyczyło to decyzji na kwotę 350 tys. zł, która nie została podjęta, mimo wystąpienia uzasadniających ją okoliczności. Mimo to ocena ogólna wykonania budżetu państwa w części 52 jest pozytywna. Bardzo dziękuję.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Proszę teraz Ministerstwo Finansów o ewentualne uwagi. Bez uwag. Ze strony ministerstwa nie ma uwag. W tej sytuacji otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pani przewodnicząca Kamila Gasiuk-Pihowicz, proszę bardzo.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Dzień dobry państwu. Rzeczywiście spotykamy się i rozmawiamy w bardzo specyficznej sytuacji, mianowicie PiS doprowadził do tego, że dzisiaj w Sejmie rozmawiamy o wykonaniu budżetu przez instytucje, które mówiąc wprost nie mają żadnych podstaw prawnych, aby legalnie te pieniądze wydawać. Można powiedzieć, że wydają te pieniądze bez żadnego trybu. Mamy więc do czynienia z absolutnie niecelowym wydatkowaniem środków publicznych.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Ale pani przewodnicząca, prosiłbym, aby nie kwestionować obowiązującego porządku prawnego. Mamy do czynienia z sytuacją, kiedy mamy sprawozdania legalnie działających instytucji. Naprawdę proszę podczas obrad Wysokiej Komisji nie podważać obowiązującego w Polsce porządku prawnego.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie przewodniczący, proszę zwrócić uwagę na treść zarówno orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a także orzeczeń, które mamy jeszcze przed sobą. Oba zakwestionowały legalną podstawę działania Krajowej Rady Sądownictwa i byłoby bardzo dobrze, abyśmy zwrócili uwagę na to, że są wydatkowane pieniądze, a właściwie są to bezprawnie trwonione pieniądze z naszych podatków. Tak by powiedział zwykły człowiek, gdyby oceniał sytuację, z którą mamy w tym momencie do czynienia. Pomijając tę oczywistą kwestię niekonstytucyjności obecnej Krajowej Rady Sądownictwa, powinniśmy się zastanowić, za co powinniśmy płacić ludziom, którzy zasiadają w jej składzie. Między innymi za obronę niezależności sądów i niezawisłości sędziów, tylko że ta obecna Krajowa Rada Sądownictwa o niezależność sądownictwa mówiąc wprost dba tak, jak grabarz dba o życie ludzi. Nie robi nic w sytuacji, kiedy sędziowie są prześladowani politycznie. Nie mamy żadnej reakcji Krajowej Rady Sądownictwa w tym temacie. Zgłaszam sprzeciw.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Rozumiem. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pan poseł Smoliński, proszę bardzo.

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Dziękuję bardzo. Ja nie chciałem zabierać głosu, ale pani przewodnicząca siłą rzeczy sprowokowała do tego, żeby skomentować jej wystąpienie. Oczywiście kuriozalne i niedopuszczalne jest, żeby jako wiceprzewodnicząca komisji sejmowej w ten sposób podważać legalnie działający organ, zresztą w którego posiedzeniach pani koledzy partyjni również biorą udział i nie mają wątpliwości co do tego, że biorą udział w legalnie działającym organie. Pani wywód o jednoznacznych orzeczeniach instytucji czy sądownictwa europejskiego jest sprzeczny z treścią tych orzeczeń. Pani mówiła już nawet o orzeczeniach, które będą wydane. Nie tylko o tych, które zostały wydane, które wcale nie są takie jednoznaczne, ale również mówi pani o tych, które będą. Które będą takie same jak do tej pory. To jest kuriozalne. Szkoda, że sędziowie tego Trybunału o tym nie wiedzą, ale powinni się dowiedzieć, że pani już zdecydowała, jakie będą to orzeczenia. Ja cytuję pani słowa, proszę teraz nie zaprzeczać rzeczywistości.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

W ramach lojalnej współpracy z instytucjami unijnymi warto brać pod uwagę to, że pojawiły się skargi i pytania prejudycjalne dotyczące tego tematu.

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Pani przewodnicząca, ja pani nie przerywałem, jak pani swoje…

**Poseł Przemysław Czarnek (PiS):**

W ramach przyszłych orzeczeń też pani współpracuje z tymi instytucjami?

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

No właśnie, to jest bardzo ciekawe…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Panie pośle, pani przewodnicząca, proszę…

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Tak że naprawdę, to jest niedopuszczalne i kuriozalne wystąpienie wiceprzewodniczącej komisji sejmowej.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów zgłasza się do głosu? Nie. Został zgłoszony sprzeciw. Wobec tego z uwagi na czas trwania zdalnych głosowań, na zakończenie będziemy głosowali te wszystkie punkty, w których sprzeciwy zostaną zgłoszone. Myślę, że znakomicie usprawni to nam prowadzenie dzisiejszych obrad. Czyli w tym momencie bardzo serdecznie dziękuję przedstawicielom Krajowej Rady Sądownictwa i panu przewodniczącemu. W tym momencie przekazuję prowadzenie obrad pani przewodniczącej Milczanowskiej. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję serdecznie, panie przewodniczący. Szanowni państwo, przechodzimy do Sądu Najwyższego. Bardzo proszę, aby pani prezes Małgorzata Manowska, pierwsza prezes Sądu Najwyższego wraz z ze swoimi przedstawicielami, z panem Antonim Cyranem, panią Anną Tyniec, kierującą Izbą Dyscyplinarną, pan Antoni Cyran jest szefem Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i panią Barbarą Urban, dyrektor Biura Finansowego Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Proszę bardzo o zreferowanie dochodów i wydatków, pani prezes.

**Pierwsza prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Manowska:**

Witam wszystkich bardzo serdecznie. Szanowni państwo, Wysoka Komisjo. Przedstawię skrótowe kwestie dotyczące wykonania budżetu przez Sąd Najwyższy za 2019 rok. W tym roku dochody Sądu Najwyższego wyniosły około 3000 tys. zł, z czego 85% tej kwoty przypadało na zwroty świadczeń pobranych przez sędziów w związku z przejściem w stan spoczynku, którzy powrócili następnie do pełnienia urzędu na poprzednio zajmowanym stanowisku. Było to około 2500 tys. zł. Ponadto znaczące dochody uzyskano z tytułu spłat pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych.

Jeśli natomiast chodzi o wydatki Sądu Najwyższego, to wyniosły one 140 000 tys. zł. Z tej kwoty, jeśli chodzi o wydatki na świadczenia, to było 27 000 tys. zł. Z tego 98% przypada na uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne. W stosunku do planu po zmianach pozostały niewydatkowane środki z tej kwoty w wysokości 694 tys. zł, z czego 630 tys. zł przypadło na oszczędności z tytułu uposażeń dla sędziów i ich rodzin. Te oszczędności powstały w związku ze zmianą ustawy o Sądzie Najwyższym, w efekcie której z dniem 1 stycznia 2019 roku do stanu czynnego powróciło dwudziestu sędziów. Ponadto w ciągu roku w stan spoczynku przeszło siedmiu sędziów, zmarło sześć osób i doszła jedna osoba pobierająca uposażenie rodzinne.

Jeśli chodzi natomiast o wydatki bieżące, to wyniosły one około 104 000 tys. zł. Plan wydatków po zmianach został zrealizowany w 95%. Na oszczędności w wydatkach złożyły się przede wszystkim oszczędności w wydatkach na wynagrodzenia, które powstały w związku z brakiem pełnej obsady, głównie na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego. Na koniec roku było dokładnie 101 stanowisk ze 125. Pozostały również niewykorzystane środki z tytułu niepełnego wykorzystania planu etatów pracowników, bo jeśli na przykład nie było sędziego, to nie było potrzeby zatrudniania również asystenta dla sędziego Sądu Najwyższego. Ustawa przewiduje, że każdy sędzia Sądu Najwyższego powinien mieć swojego asystenta. Były oszczędności, które powstały z tytułu niepełnego wykorzystania środków z powodu zwolnień chorobowych oraz środków na opłacenie składek od wynagrodzeń. Kolejna jakby grupa oszczędności to środki zwrócone przez współużytkowników obiektu, w tym w grudniu było to 611 tys. zł. Sąd Najwyższy pełni funkcję administratora obiektu przy placu Krasińskich i finansuje w całości wydatki związane z eksploatacją, które następnie zwracane są przez współużytkowników. Kolejna grupa oszczędności to oszczędności w wydatkach bieżących na obsługę Sądu Najwyższego, których nie można nigdy precyzyjnie oszacować, na przykład koszty

zakupu energii ze względu na zmienne warunki pogodowe czy też usługi telekomunikacyjne. Kolejna grupa to oszczędności w wydatkach powstałych w związku z wystąpieniem pewnych obiektywnych przyczyn niemożliwych do przewidzenia na etapie budowania planu. Chodzi tu na przykład o środki zaplanowane na obsługę Trybunału Stanu, które na skutek małej aktywności Trybunału Stanu nie zostały wykorzystane. Również ze względu na pewne zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Sądu Najwyższego trudne były do oszacowania koszty postępowania sądowego, na przykład opłaty za przesyłki sądowe czy też zwroty kosztów podróży sędziom mieszkającym poza Warszawą. W przypadku podróży zagranicznych także były oszczędności z uwagi na fakt, że część tych podróży była pokryta przez organizatorów. Wydatki majątkowe zrealizowano z kolei w wysokości około 9000 tys. zł. W stosunku do kwoty planowanej pozostały środki w wysokości 233 tys. zł, wynikające głównie z uzyskania niższych cen zakupu lokali służbowych niż zakładano na etapie przygotowania tej inwestycji.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, właściwie na tym poprzestanę, bo są tu jeszcze w opinii Biura Analiz Sejmowych podniesione dwie kwestie, ale myślę, że to będzie moja odpowiedź na uwagi Najwyższej Izby Kontroli. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo, pani prezes. Proszę państwa, przedstawiam konkluzję opinii Biura Analiz Sejmowych. Wobec zastrzeżeń i wystąpień pokontrolnych, jakie sformułowała Najwyższa Izba Kontroli, w ocenie opisowej przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu w części 04 – Sąd Najwyższy za 2019 rok należy uzależnić od wyjaśnień i dyskusji w toku prac odpowiednich komisji sejmowych. Zastrzeżenia jakie sformułowała Najwyższa Izba Kontroli dotyczyły łącznej kwoty 726 600 zł, co stanowiło 0,5% zrealizowanych wydatków Sądu Najwyższego w 2019 roku. Bardzo proszę, pytanie do przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Pan? Bardzo proszę.

**Dyrektor Delegatury NIK w Warszawie Mieczysław Kosmalski:**

Mieczysław Kosmalski, dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję panu serdecznie. Bardzo proszę.

**Dyrektor Delegatury NIK w Warszawie Mieczysław Kosmalski:**

Sąd Najwyższy w 2019 roku w części 04 realizował wydatki w granicach posiadanych środków finansowych oraz kwot ujętych w planie finansowym Sądu Najwyższego, w tym Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego. Przeprowadziliśmy odrębne kontrole w Sądzie Najwyższym i w Izbie Dyscyplinarnej z uwagi na to, że Izba Dyscyplinarna na mocy ustawy o Sądzie Najwyższym ma szczególną autonomię, gdy chodzi o budżet. Na podstawie analizy 9,9%, czyli blisko 10% wydatków, stwierdziliśmy, że były one realizowane zgodnie z zasadą celowości i gospodarności za wyjątkiem dwóch spraw, o których już zasygnalizowało Biuro Analiz Sejmowych, które przedstawię później. Łącznie wydatki ocenione jako niegospodarne wyniosły 726 600 zł, co stanowiło 0,52% wydatków w części 04. Po pierwsze, stwierdziliśmy, że parkingi, które Sąd Najwyższy wynajmuje czy wydzierżawia od miasta Warszawy za pośrednictwem prywatnej firmy, która zarządza tymi parkingami, są następnie przekazywane nieodpłatnie pracownikom Sądu Najwyższego, w tym Izby Dyscyplinarnej. Jest to 116 miejsc parkingowych, w tym 11 miejsc parkingowych Izby Dyscyplinarnej, bez obciążania pracowników opłatami za korzystanie z tych miejsc parkingowych. Sąd Najwyższy miał umowy z wynajmującym te parkingi, miał również dodatkowe ekspertyzy prawne. My nie podważamy legalności, natomiast uważamy, że jest to niegospodarne.

Druga sprawa. Wydatkowano środki publiczne w kwocie 30,6 tys. zł z tytułu wypłaty dla asystenta sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Dyscyplinarnej w pierwszym półroczu 2019 roku oraz w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w drugim półroczu 2019 roku. Był to ryczałt w pełnej wysokości na pokrycie kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, niezależnie od faktycznego pobytu w miejscu delegowania. On po prostu w tym momencie nie był delegowany, nie korzystał z tego, natomiast przyjmowano maksymalną wielkość ryczałtu miesięcznego, bez uwzględnienia tego, że oddelegowany

do Sądu Najwyższego pracownik nie przebywał w tym momencie w Sądzie Najwyższym. Według nas adekwatnie do ilości dni przepracowanych w Sądzie Najwyższym powinien korzystać z tego ryczałtu.

Druga poważna kwestia. W Sądzie Najwyższym nie uzyskano zakładanego miernika 270 dni dla średniego czasu rozpatrywania sprawy. Chodzi o wykonanie budżetu zadaniowego, którego wartość wyniosła 380 dni i była wyższa od osiągniętej w 2018 roku o 40 dni, co wskazuje na wydłużenie czasu rozpatrywania spraw. Natomiast Izba Dyscyplinarna w ramach zapewnienia kontroli nad sędziami oraz osobami odpowiadającymi dyscyplinarnie przeprowadziła 269 spraw. To jest o blisko 35% więcej od planu.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2019 rok oraz dwóch sprawozdań za IV kwartał 2019 roku w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i rachunkowym. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Poproszę jeszcze przedstawiciela Ministerstwa Finansów. Potem głos zabierze pani prezes.

**Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Mirosław Stasiak:**

Mirosław Stasiak, Ministerstwo Finansów, Departament Finansowania Sfery Budżetowej. Ministerstwo Finansów nie zgłasza uwag do tej części. Tak, może już na przyszłość powiem, że Ministerstwo Finansów nie zgłasza również uwag do kolejnych części budżetu. Formalnie Ministerstwo Finansów nie jest zobowiązane do przedstawienia stanowiska. Gdyby ewentualnie były jakieś pytania, ale jak mówię, do tych wszystkich opiniowanych dzisiaj części Ministerstwo Finansów uwag nie zgłasza. Zwłaszcza z dodatkowym zastrzeżeniem, że większość tych części to części, których budżety są planowane niezależnie od rządu i niezależnie od Ministerstwa Finansów i same planują swój własny budżet. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję panu. Bardzo proszę, pani prezes.

**Pierwsza prezes SN Małgorzata Manowska:**

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Jako prawnik w dużej części nie zgadzam się z tym protokołem Najwyższej Izby Kontroli i z tymi uwagami. Natomiast oczywiście jako Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego muszę te uwagi przyjąć i wykonać. Natomiast chciałabym, żeby to wyraźnie wybrzmiało, żeby Wysoka Komisja to usłyszała, że nie zostały uwypuklone w tych dwóch uwagach dotyczących niegospodarności najistotniejsze kwestie. Pierwsza to taka, że to nie jest niegospodarność polegająca na ponoszeniu wydatków z tytułu wynajmu miejsc parkingowych na potrzeby pracowników Sądu Najwyższego i ja nie będę się wdawać w szczegóły, ale głównym celem tych miejsc parkingowych jest zapewnienie bezpieczeństwa Sądu Najwyższego i to jest właśnie ekspertyza, o której tutaj pan dyrektor przed chwilą powiedział. Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje tej ekspertyzy, w oparciu o którą wynajem tych miejsc parkingowych następuje. To po pierwsze. Po drugie, Kolegium Najwyższej Izby Kontroli nieco złagodziło swoją wymowę, gdyż już nie chodzi o to, żeby pracownicy pokrywali koszt wynajmu, tylko żeby przynajmniej ten koszt współfinansowali. W tym zakresie raport i uwagi Najwyższej Izby Kontroli zostaną wykonane. To jest kwestia tego, jakie to współfinansowanie powinno być.

Jeśli chodzi natomiast o drugą kwestię, czyli asystenta sędziego Sądu Najwyższego, to rzecz polega chyba na niezrozumieniu istoty rzeczy, bo muszę podkreślić, że tym asystentem sędziego Sądu Najwyższego jest sędzia sądu powszechnego, delegowany po prostu z innego sądu powszechnego do Sądu Najwyższego. Tu kwestie ryczałtu i delegacji określa ustawa o ustroju sądów powszechnych. Nie mamy takiego narzędzia prawnego, które pozwalałoby nam liczyć, ile czasu pan sędzia był w Warszawie i tylko za te dni potrącać czy wypłacać mu ten ryczałt. Ja oczywiście w związku z zastrzeżeniami Najwyższej Izby Kontroli poprosiłam pana sędziego, żeby po prostu bywał częściej. Asystent

jest przypisany do danego sędziego i to sędzia decyduje o tym, kiedy on musi być fizycznie w sądzie, a kiedy swoją pracę wykonuje pisząc na przykład projekty uzasadnień czy notatki orzecznicze. Oczywiście przedstawiłam problem Ministrowi Sprawiedliwości, gdyż jeżeli Najwyższa Izba Kontroli zajmuje takie stanowisko w przypadku delegowania sędziego, to za chwilę problem mogą mieć wszyscy sędziowie sądów powszechnych delegowani po prostu do innych jednostek poza miejscem zamieszkania. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo, pani prezes. Otwieram dyskusję. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę, zamykam…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pan poseł Arkadiusz Myrcha.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Przepraszam, nie zauważyłam. Proszę, panie pośle.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Nic nie szkodzi. Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dziękuję za te głosy, za wnioski, za wyjaśnienia. Chciałbym zabrać głos jako prawnik, tak jak tutaj pani sędzia wskazała, ale też przede wszystkim jako członek Komisji Sprawiedliwości, która sprawuje nadzór i pieczę nad wydatkowaniem środków publicznych. Niemniej jednak uważam, że nie może się sprawozdanie z działalności Sądu Najwyższego za 2019 rok zakończyć bez odniesienia do kwestionowanego bytu prawnego Izby Dyscyplinarnej, co zostało zresztą później stwierdzone orzeczeniami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Nie wchodząc oczywiście w meritum działalności tej Izby, mówimy o wydatkowaniu środków publicznych. Mieliśmy wydane postanowienia o zabezpieczeniu, które de facto wiązały się z powstrzymaniem działalności Izby. Mamy to następnie stwierdzone już orzeczeniem TSUE, że status tej Izby został zakwestionowany, niemniej jednak środki pieniężne były wydatkowane, a przecież Izba Dyscyplinarna nie dysponuje swoimi prywatnymi środkami, tylko są to środki pieniężne Polaków. Stąd mimo wszystko cały czas jest ta wątpliwość i ona będzie, dopóki ta sprawa z Izbą Dyscyplinarną nie zostanie definitywnie wyjaśniona, czy środki te wydawane są prawidłowo i czy jest jeszcze do tego podstawa prawna? Dlatego uważam, że podczas posiedzenia Komisji jako parlamentarzysta jestem zobowiązany, żeby tę uwagę zgłosić i to w protokole musi zostać odnotowane. Tak samo jak powinien zostać odnotowany fakt, że sprawozdanie za 2019 rok jest przedstawiane tutaj przez panią sędzię, chociaż wiemy, że są wątpliwości prawne co do wyboru Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Przepraszam bardzo, panie pośle. Ja chciałabym przypomnieć porządek dzienny. Moment, pani przewodnicząca. Rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku. Dostaliście państwo druk numer 396 wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli. We wszystkich zakresach. Bardzo proszę, trzymajmy się meritum sprawy. Mówił już wcześniej pan przewodniczący Ast. Nie róbmy tego typu komentarzy. Bardzo o to proszę. Trzymajmy się tego, co mamy dzisiaj do przepracowania podczas posiedzenia tej Komisji. Jeżeli pan poseł tak bardzo próbuje komentować i negować wybór Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, to absolutnie sobie tego nie życzę jako prowadząca i wiceprzewodnicząca tej Komisji.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Czy mogę? Można?

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Już za chwilkę. Podczas tego posiedzenia wiemy, że wszystko odbyło się zgodnie z prawem i proszę nie manipulować i nie wprowadzać tutaj fałszywych informacji. Co do Izby Dyscyplinarnej wystarczy popatrzeć, o czym mówił przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli, jak pracowała. O 35% więcej pracy wykonała niż planowała. A jak pracowała pozo-

stała część Sądu Najwyższego? To, proszę państwa, też samo mówi za siebie. Przechodzimy…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**
To była uwaga formalna i proszę pozwolić dokończyć posłowi.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**
Pani przewodnicząca, ja prowadzę obrady, pani pozwoli…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**
Wniosek formalny w takim wypadku.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**
Moment! Moment!

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**
Czy ja mogę dokończyć wypowiedź?

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**
Moment! Pan poseł Myrcha dokończy wypowiedź. Potem pani prezes. Proszę, taka kolejność i będziemy kończyć dyskusję. Proszę.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**
Ja tylko powziąłem wątpliwość, a tego pani przewodnicząca nigdy żadnemu członkowi Komisji odmówić nie może, co do legitymacji reprezentowania Sądu Najwyższego podczas dzisiejszego posiedzenia Komisji. Tylko w tym zakresie.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**
To dziękuję. Już pan wyartykułował.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**
Więc taką wątpliwością się dzielę. Natomiast pani przewodnicząca, jak pani sama zauważyła, zaprzeczając także swoim słowom, my dzisiaj nie odnosimy się do zakresu wykonanej pracy. Powiedziałem, że nie odnoszę się do meritum pracy jakiejkolwiek z izb. Mogę mieć swoje zastrzeżenia. Dzisiaj mówimy o finansach i mówimy o reprezentowaniu danych instytucji i w tym zakresie wyraziłem swoje wątpliwości i uwagi.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**
Nie, mówimy o finansach. Dziękuję serdecznie. Pani prezes, bardzo proszę.

**Pierwsza prezes SN Małgorzata Manowska:**
Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Zostałam wywołana do tablicy, to muszę odpowiedzieć na tę dość lakoniczną wypowiedź pana posła, więc uściślę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**
Chcieliśmy obszerniej przedstawić argumenty, ale…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**
Proszę nie przerywać! Nie będziecie państwo wprowadzać zamętu podczas obrad Komisji.

**Pierwsza prezes SN Małgorzata Manowska:**
To nie o to chodzi, pani poseł. Oczywiście dyskusja merytoryczna nad wyrokami TSUE i nad decyzjami pana prezydenta w tej chwili rzeczywiście jest nie na miejscu. Natomiast ja tylko również jako prawnik apeluję, żeby wyrok TSUE z listopada 2019 roku został przeczytany dokładnie.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**
Został przeczytany dokładnie.

**Pierwsza prezes SN Małgorzata Manowska:**
No to chyba możemy razem podyskutować na ten temat i przeczytać go razem.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**
Gdzie dwóch prawników tam trzy opinie.

**Pierwsza prezes SN Małgorzata Manowska:**

Ja przepraszam bardzo. W żadnym miejscu, panie pośle i Wysoka Komisjo, nie został zakwestionowany status Izby Dyscyplinarnej. Zostało umożliwione sądowi krajowemu badanie tego, czy sędzia, który orzeka jako sędzia dyscyplinarny, jest sędzią europejskim. Tam zostały wymienione trzy przesłanki składające się jeszcze z podprzesłanek i uzależnione przede wszystkim od stanu faktycznego i od zachowania się tego sędziego już po powołaniu. Po drugie, jeżeli chodzi o postępowanie zabezpieczające, to również do prawników apeluję, żeby nie stawiali kropki tam, gdzie im się podoba, tylko doczytali to postanowienie. Trybunał Sprawiedliwości w postanowieniu podkreślił wszystkie zawieszone przepisy jednym zdaniem – w sprawach dyscyplinarnych sędziów. Chcę powiedzieć, że to postanowienie jest wykonywane. Sprawy dyscyplinarne sędziów nie są przydzielane sędziom z Izby Dyscyplinarnej. Natomiast jeśli chodzi o mój status, to ja rozumiem, że może boleć, że pan prezydent wybrał osobę drugą w kolejności, a nie pierwszą. Konstytucja na to pozwala, używając liczby mnogiej. Można mówić o złamaniu prawa zwyczajowego, ale jeżeli mój wybór byłby bezprawny, to bezprawny byłby również wybór poprzednich pierwszych prezesów Sądu Najwyższego, gdyż w żadnym przypadku po 1989 roku nie była podejmowana uchwała o przedstawieniu panu prezydentowi tych kandydatów, co zresztą byłoby sprzeczne z ustawą i nielogiczne. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Pan minister Michał Wójcik, proszę.

**Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Wójcik:**

Ja tylko z jedną refleksją, dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, bo może też rzeczywiście niezręcznie mówić o tym pani profesor Małgorzacie Manowskiej, ale pan poseł łamie w tej chwili konstytucję. To jest niedopuszczalne, panie pośle, ja na to się nie zgadzam i proszę posłuchać. Nie zgadzam się, żebyście państwo używali słów takich jak dublerzy czy neo-KRS, a dzisiaj pan podważa legitymację jednej z najważniejszych osób w państwie. Pan się stawia ponad konstytucją. To jest niedopuszczalne i ja protestuję przeciwko takiemu sposobowi podejścia, panie pośle. Bo inaczej ja będę pana nazywał niby posłem. Też mam do tego prawo. Tak samo jak pan podważa legitymację innych instytucji i innych organów najważniejszych w państwie. Na to nie ma zgody.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pani przewodnicząca, przede wszystkim chciałam zwrócić uwagę, że wątpliwości prawne, które my podnosimy, są wątpliwościami, które istnieją, są rozważane przez najważniejsze instytucje, zarówno europejskie, jak i polskie.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Czy my mówimy teraz o finansach, pani przewodnicząca?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Tak. Mówimy o formalnym aspekcie finansów, a mianowicie możliwości przedstawienia wykonania budżetu przez odpowiedni organ. To się wiąże jakby z prawidłowością przedstawienia dzisiejszego sprawozdania z wykonania budżetów. Na to składają się aspekty formalne i aspekty finansowe. Mówimy o aspekcie formalnym, więc zgłaszanie zastrzeżeń dotyczących tego, czy została prawidłowo powołana osoba, która prezentuje tę część, to sprawozdanie z wykonania budżetu jest jak najbardziej na miejscu. Tych wątpliwości jest znacznie więcej niż tylko te, które zostały podniesione przez pana posła. Dotyczą one orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, są to także kwestie konstytucyjne, kwestie postępowań, które się toczą w odniesieniu także do pani sędzi Manowskiej przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Ale przepraszam bardzo, pani przewodnicząca, czy możemy nie mówić o orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości? Pani przewodnicząca, bo będę zmuszona odebrać pani głos.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Proszę tylko dać mi dokończyć zdanie i nie przerywać, dobrze?

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Ale ja chciałabym, żeby pani trzymała się dzisiejszego porządku obrad. Proszę nie cytować orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Nie cytuję orzeczeń. Odnoszę się tylko do polskiej konstytucji.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Pani przewodnicząca, odbieram pani głos. Czy jeszcze ktoś chciałby…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Prawdy się nie zakrzyczy. Takie są orzeczenia i niestety na skutek działań PiS-u będziemy się musieli z tym zmierzyć. Będą i pani o tym wie, pani sędzio, że one będą.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Przepraszam bardzo, przepraszam, momencik, pani przewodnicząca. Pani prezes, ja pragnę panią bardzo serdecznie przeprosić za to zachowanie posłów podczas dzisiejszego posiedzenia Komisji. To jest skandal, co państwo wyprawiacie. Spotkaliśmy się tutaj dzisiaj w określonym celu i doskonale wiecie, że jest nim realizacja budżetu za rok 2019. Proszę tutaj politycznych wycieczek nie robić i nie obrażać gości, którzy zostali zaproszeni na dzisiejsze spotkanie. Nie przystoi to parlamentarzyście Rzeczypospolitej Polskiej.

Idziemy dalej. Bardzo proszę, pani poseł Anna Maria Żukowska.

**Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):**

Wysoka Komisjo, szanowne członkinie, szanowni członkowie oraz zaproszeni goście. Ja mam wrażenie, że jednak pewien knebel na tę dyskusję pani przewodnicząca usiłuje nałożyć. Jeżeli poseł, którego notabene ważność wyboru stwierdził Sąd Najwyższy, kwestionuje zasadność wydatków, to ma do tego prawo. Jeżeli jest komórka organizacyjna w jakiejś instytucji, co do powołania której mamy uzasadnione wątpliwości, to również możemy zgłaszać wątpliwości co do wydatkowania pieniędzy na jej funkcjonowanie. Naprawdę, jeżeli słyszę tutaj podczas obrad Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka zarzuty, że pan poseł łamie konstytucję, ponieważ podnosi wątpliwości, to jesteśmy naprawdę na wysokim poziomie absurdu. Ja bym jednak prosiła, żeby tych wątpliwości przynajmniej Wysoka Komisja oraz zaproszeni goście mogli wysłuchać. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Proszę państwa, pani przewodnicząca, pani przewodnicząca, drodzy parlamentarzyści, zaproszeni goście, usłyszeliśmy referat, który przedstawiła nam odnośnie budżetu za rok 2019 pani prezes Manowska, w niewielkiej części usłyszeliśmy opinię pana przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, usłyszeliśmy również, co miało do powiedzenia Ministerstwo Finansów. Ja dziękuję za dyskusję, którą zamykam. Chciałam zapytać, czy jest sprzeciw odnośnie do przyjęcia tej części budżetu? Nie ma sprzeciwu. Wiemy, że będziemy głosować oczywiście już po wszystkich referatach. Bardzo serdecznie dziękuję i jeszcze raz bardzo serdecznie państwa przepraszam.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Nie ma się co obrażać.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Ale tu nikt się nie obraża. Pani przewodnicząca, potrafimy zachować klasę i kulturę.

Proszę państwa, przechodzimy do części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny. Bardzo serdecznie witam pana Marka Zirka-Sadowskiego, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i pana Zbigniewa Dyzio, szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Tę część referuje pan prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego. Zapraszam, bardzo proszę.

**Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Marek Zirk-Sadowski:**

Szanowna pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, bardzo dziękuję za udzielenie głosu. Chciałem tak na wstępie przypominając powiedzieć, że chociaż my składamy sprawozdanie w pozycji 05, tam jest nazwa NSA, to chciałem przypomnieć Wysokiej Komisji, że my jesteśmy w trochę innej sytuacji niż Sąd Najwyższy, ponieważ mamy jeden budżet dla całego sądownictwa administracyjnego. Zarządzamy jeszcze budżetem szesnastu sądów i to w całości dopiero daje obraz stwarzający opinie co do tych wydatków.

Chciałbym zacząć od dochodów budżetowych, zgodnie z zasadami finansowymi. Jesteśmy w takiej sytuacji, że my tworzymy dochody. Jest to 50 000 tys. zł w tym roku, 50 500 tys. zł., które pochodzą głównie z wpisów sądowych. My mamy dość wysokie wpisy, szczególnie stosunkowe, na przykład w sprawach podatkowych i stąd ten dochód powstaje, czyli o tyle w cudzysłowie jesteśmy tańsi dla państwa.

Natomiast wydatki budżetowe w roku 2019 zostały poniesione w kwocie 478 800 tys. zł w gruncie rzeczy na realizację dwóch podstawowych funkcji, które my tutaj wykonujemy, a mianowicie zasadniczej ustrojowej funkcji polegającej na sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości w obszarze kontroli nad działalnością administracji publicznej i na to przeznaczono 420 900 tys. zł. To oznacza pensje, które płacimy i wszelkie uposażenia, które wypłacamy sędziom i oczywiście koszty utrzymania sądów. Natomiast drugi wydatek jest związany z tym, iż wypłacamy sędziom uposażenia wynikające z instytucji stanu spoczynku. Na to wydatkowano kwotę 57 900 tys. zł. W wykonaniu budżetu najwyższy udział miały oczywiście koszty wynagrodzeń osobowych i uposażeń sądów. Łącznie było to 398 000 tys. zł, a więc praktycznie większość budżetu na to została przeznaczona. Łącznie z tymi uposażeniami wynikającym ze stanu spoczynku. Te środki w pełni zabezpieczyły możliwość wypłat związanych z ustrojowymi zmianami przepisów prawa o sądach powszechnych i o Sądzie Najwyższym, czyli jednorazowych odpraw i ekwiwalentów urlopowych wypłacanych w związku z przechodzeniem sędziów w stan spoczynku oraz wypłat uposażeń sędziom w stanie spoczynku. Z budżetu na koszty związane z prowadzeniem spraw i utrzymaniem szesnastu wojewódzkich sądów administracyjnych wydaliśmy jak na razie tylko17%, to jest kwota 68 700 tys. zł, a na realizację inwestycji niecałe 3% budżetu, czyli 12 000 tys. zł.

Chciałbym teraz przejść do tych nakładów inwestycyjnych, które może nie są jakąś oszałamiającą sumą, bo one wynoszą 12 100 tys. zł. Tutaj przede wszystkim wymieniłbym to tak, żebyście się mogli państwo zorientować w problemach finansowych naszego sądownictwa. Rozbudowaliśmy sąd w Szczecinie, który był po prostu już za mały i przy ulicy Łaziebnej 6 zdobyliśmy budynek o powierzchni 1400 $m^2$. Zakupiliśmy go w roku 2015 i w 2019 roku skończyły się prace adaptujące. Wydatkowano na to 7 000 tys. zł razem z wyposażeniem. Również bardzo ważnym zadaniem inwestycyjnym głównie teraz, które będziemy pewnie w przyszłym roku omawiali przy skutkach tego kryzysu związanego z pandemią, ale takim ważnym zadaniem inwestycyjnym, które zakończyliśmy 31 maja 2019 roku, były prace nad naszym systemem informatycznym i również to się wiązało z rozwojem funkcjonalności systemów informatycznych do obsługi postępowania administracyjnego. To zadanie wykonaliśmy mimo kilkuletnich kłopotów, bo mieliśmy mówiąc krótko bankructwa firm, które wybraliśmy do tego celu. W roku 2019 na ten cel, zrealizowany pod nazwą informatyzacja postępowania sądowo-administracyjnego, wydatkowano w 2019 roku 200 001 tys. zł. Był to głównie zakup infrastruktury sprzętowej i programowej oraz prace nad projektowaniem i budowaniem systemu. W 2019 roku przeznaczono również 2200 tys. zł na uzupełnienie sprzętowe i utrzymanie infrastruktury techniczno-biurowej w NSA oraz 16 sądach administracyjnych. To były monitoringi, systemy telewizji wizualnej, również sprzęt biurowy; 800 tys. zł wydatkowano na utrzymanie funkcjonujących w sądownictwie administracyjnym systemów informatycznych. I wreszcie w 2019 roku również wykonaliśmy renowację elewacji budynku NSA w Szczecinie, które jest zadaniem realizowanym wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińskiego. Tak że w skali państwa ten koszt nie był duży, bo to 500 tys. zł, ale było to bardzo ważne zadanie, bo to jest obiekt zabytkowy, więc musieliśmy się do tego przyłożyć również finansowo.

Jeżeli chodzi teraz o budżet w układzie zadaniowym, to krótko mówiąc, wykonując zadania postawione przed sądownictwem administracyjnym w ramach systemu budżetu zadaniowego realizowany był podstawowy cel, czyli zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu i rozpoznania sprawy w rozsądnych terminach. Nasze sądy w pierwszej instancji nie przekroczyły 6 miesięcy, a to jest wymóg budżetowy, prawda? W tym wymiarze było maksimum 6 miesięcy na wykonanie osądzenia, a u nas ta średnia wynosiła 4 miesiące. Teraz walczymy oczywiście ze skutkami koronowirusa, ale liczymy na to, że ten czas 6 miesięcy nie będzie przekroczony również w tym roku. W związku z tym sądzimy, że w układzie zadaniowym możemy powiedzieć, że budżet został wykonany.

Reasumując można powiedzieć, że sądownictwo administracyjne w ramach budżetu posiadało pełne zabezpieczenie w realizacji zadań orzeczniczych, co w rezultacie miało bezpośrednie przełożenie na pozytywne wyniki sprawności orzeczniczej zarówno wojewódzkich sądów administracyjnych, jak i Naczelnego Sądu Administracyjnego. To wszystko. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję serdecznie. Chciałabym przedstawić uwagi ogólne Biura Analiz Sejmowych. Wykonanie budżetu państwa w 2019 roku w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny nie budzi zastrzeżeń. Również Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 05. Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

**P.o. wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK Dariusz Zielecki:**

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dariusz Zielecki, pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK. Bardzo krótko, ponieważ jak już pani przewodnicząca wcześniej zaznaczyła, ocena nasza jest pozytywna. W tej ocenie uwzględniliśmy również pozytywną opinię o sprawozdawczości. Kontrola wykazała pewną nieprawidłowość, to jest zastosowanie przez dysponenta błędnego paragrafu klasyfikacji wydatków przy wprowadzaniu zmiany planowanych wydatków. Oczywiście ta nieprawidłowość nie mogła spowodować obniżenia oceny ogólnej. Jeżeli chodzi o dochody, to zostały one zrealizowane prawie na poziomie planu i na wysokości mniej więcej porównywalnej do roku ubiegłego. Dochody to głównie opłaty w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Jeżeli chodzi o wydatki, to one wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o prawie 7% głównie na wypłaty ustawowych podwyżek płac oraz wypłacenie nagród pracownikom. Chciałem tylko jeszcze tutaj zwrócić uwagę, że w zeszłorocznym wystąpieniu pokontrolnym NIK wnioskowała o wzmocnienie nadzoru nad procedurą udzielania zamówień publicznych w NSA. Odnotowaliśmy w tym roku, że w ramach realizacji wniosku w NSA podjęto szereg działań systemowych, których skuteczność potwierdziły tegoroczne pozytywne oceny dotyczące zamówień. Nie stwierdziliśmy także nieprawidłowości, jeżeli chodzi o osiąganie założonych celów w układzie zadaniowym budżetu. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję panu bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. W związku z tym zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw? Wiem, że będziemy głosować, ale to pytanie muszę zadać. Nie ma sprzeciwu odnośnie do przyjęcia sprawozdania z budżetu za rok 2019. W związku z tym bardzo serdecznie dziękuję. Dziękuję panom za przybycie.

Przechodzimy proszę państwa do części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny. Bardzo dziękuję serdecznie. Dziękuję panom. Serdecznie witam panią Zofię Hoffmann, dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego i panią Annę Sipę, główną księgową. Bardzo proszę, referuje pani Zofia Hoffmann, tak? Bardzo proszę.

**Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hofmann:**

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, dziękuję z udzielenie mi głosu. Szczegółowe sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu w części 06 – Trybunał Konstytucyjny zostało państwu posłom doręczone, więc pozwolę sobie przedstawić tylko najistotniejsze parametry finansowe z wykonania budżetu Trybunału, a przedstawiają

się one następująco. Po stronie dochodów planowano kwotę 30 tys. zł, zrealizowanie nastąpiło w wysokości 24 tys. zł, a więc w wysokości 80% planu. Źródłem dochodów były rozliczenia z lat ubiegłych, głównie kwestie nadpłaconych w latach poprzednich składek ZUS-owskich. Z tego źródła uzyskano 22 tys. zł, natomiast pozostała kwota pochodzi ze sprzedaży składników majątkowych. Wydatki Trybunału zostały zrealizowane w kwocie 35 921 tys. zł, co stanowi 97,4% planu. W porównaniu z 2018 rokiem wydatki te wzrosły o 6,5%, natomiast źródłem tego wzrostu są wyłącznie kwestie obiektywne ustawowe i związane z waloryzacją świadczeń dla sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych, wzrostem liczby wypłaconych świadczeń, wzrostem podstawy naliczania wynagrodzenia sędziów TK oraz wypłatą należnych odpraw i świadczeń dla odchodzących sędziów. W 2019 roku odeszło czterech sędziów Trybunału Konstytucyjnego, obecnie Trybunał realizuje świadczenia na rzecz 34 sędziów w stanie spoczynku oraz wypłaca 7 świadczeń rodzinnych. Zatrudnienie w Trybunale przeciętnie wyniosło 127 etatów, a więc w porównaniu z 2018 rokiem średnioroczny poziom zatrudnienia wzrósł o dwa etaty. Tutaj równocześnie wyjaśniam, że struktura zatrudnienia w Trybunale już od 2017 roku pozostaje bez zmian i przewiduje 125 etatów pracowniczych.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe to zostały zrealizowane w kwocie 283 tys. zł i ich wykonanie jest na poziomie 94,3% planu i w większości zostały przeznaczone na zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania. Najważniejszymi inwestycjami czy przedsięwzięciami w 2019 roku było pilne odnowienie elewacji budynku Trybunału Konstytucyjnego oraz inwestycje mające na celu utrzymanie i rozwijanie infrastruktury technicznej oraz informatycznej, takiej jak na przykład podłączenie budynku TK do sieci światłowodowej. Szczegółowe zestawienie zostało zaprezentowane państwu posłom w formie pisemnej, więc to na tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przedstawiam konkluzję… Momencik, za chwilę przejdziemy do dyskusji, pani przewodnicząca. Po kolei, trzymajmy się jakiejś kolejności. Konkluzja i uwagi do wykonania budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny nie budzą zastrzeżeń Biura Analiz Sejmowych. Również Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 06. Konkluzja – należy rekomendować przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w roku 2019 w części 06 – Trybunał Konstytucyjny. Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

**P.o. wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK Dariusz Zielecki:**

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dariusz Zielecki ponownie. Jeżeli chodzi o część 06 – Trybunał Konstytucyjny, to nasza ocena jest pozytywna, również pozytywnie zaopiniowaliśmy sprawozdawczość Trybunału. Stwierdziliśmy tutaj dwie nieprawidłowości, które polegały po pierwsze, na sporządzeniu protokołu z postępowania przetargowego niezgodnie z przepisami, to jest bez uwzględnienia niektórych informacji. Po drugie, w 13 badanych postępowaniach, co do których nie ma obowiązku stosowania przepisów Prawa zamówień publicznych, bo są mniejszej wartości, to w przypadku siedmiu takich postępowań brakowało wymaganych regulaminem wewnętrznych notatek służbowych poświadczających przeprowadzenie szacowania wartości zamówień. Te nieprawidłowości zgodnie z naszymi kryteriami nie spowodowały obniżenia oceny, ale zwróciliśmy uwagę na nie w pełni skuteczny nadzór dysponenta nad wykonaniem budżetu. Przynajmniej, jeżeli chodzi o kwestie zamówień publicznych.

Jeżeli chodzi o dochody, to zrealizowano je na poziomie 80%, jest ich 24 tys. zł i nie jest to jakaś wielka kwota. Wydatki wyniosły prawie 36 000 tys. zł, to jest 97,4 % planu. Wzrosły one o 6,5 %, głównie w związku z waloryzacją i wzrostem liczby świadczeń dla sędziów w stanie spoczynku i uposażeń oraz ustawowym wzrostem podstawy naliczania wynagrodzeń sędziów. Zatrudnienie pozostawało na poziomie podobnym do roku ubiegłego, a wynagrodzenia wzrosły o 7% głównie w grupie sędziów, których poziom uposażeń ustalany jest ustawowo. Jeżeli chodzi o budżet zadaniowy, to Trybunał zgodnie z rozporządzeniem skorzystał z możliwości niedefiniowania celów, zadań i podzadań

oraz mierników stopnia realizacji tych celów ze względu na specyfikę zadania publicznego. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy pani dyrektor chciałaby się odnieść? Nie. Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Szanowni państwo, przede wszystkim chciałabym zwrócić uwagę także na kwestie formalne dotyczące prawidłowości powołania organu, który prezentuje ten punkt dzisiejszego sprawozdania z wykonania budżetu. Mamy wątpliwości co do prawidłowości powołania pani sędzi Przyłębskiej na stanowisko prezesa Trybunału Konstytucyjnego z uwagi także na nieprzedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej uchwały, która jest wymagana ustawą o Trybunale Konstytucyjnym. To jest z kwestii takich formalnych. Oceniając prawidłowość wykonania tego budżetu chciałabym właściwie ograniczyć się do tego, aby stwierdzić, że Trybunał Konstytucyjny jest przykładem kolejnej instytucji, która jest kierowana przez PiS, która pobiera pieniądze podatników, wydaje je na pensje, wydaje je na bieżącą działalność, tylko w ogóle nie wypełnia powierzonych jej w konstytucji funkcji.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Pani przewodnicząca, przepraszam bardzo, pani przewodnicząca znowu pani łamie prawo i zasady regulaminu dotyczące dzisiejszego posiedzenia Komisji i w ogóle…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pani przewodnicząca, jesteśmy tutaj po to, aby wyrażać wątpliwości prawne…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Nie. Jesteśmy dzisiaj po to, żeby trzymać się porządku obrad…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Tak i pokazywać, co nie działa, co jest niewłaściwe w wydatkowaniu pieniędzy publicznych.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Nie! Możemy sobie o tym rozmawiać podczas zupełnie innego posiedzenia Komisji. Dzisiaj spotkaliśmy się i omawiamy realizację i sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2019. Myślę, że wszyscy państwo potrafią czytać ze zrozumieniem i tego się trzymajmy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Dobrze, to chciałbym tylko dokończyć.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Proszę o konkluzję i kończymy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Konkludując, chciałabym zgłosić sprzeciw do tej części budżetu, bo w mojej ocenie mamy do czynienia z niecelowym wydatkowaniem środków publicznych.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dobrze. I wystarczy. Przyjmujemy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Tak by powiedział prawnik, a zwykli ludzie najprawdopodobniej powiedzieliby, że trwonicie pieniądze publiczne na tę instytucję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Pan poseł Myrcha.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Ja tylko może z taką drobną uwagą. My jesteśmy członkami Komisji, która ma też w jakiś sposób dokonać oceny wydatkowania tych pieniędzy, sposobności…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Oceny to…

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Czy mogę skończyć zdanie? Tak?

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Może pan.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Dziękuję bardzo. My nie jesteśmy instytucją, która ma dublować pracę Najwyższej Izby Kontroli, która ma wyręczać Ministerstwo Finansów i potwierdzać zgodność z ustawą o finansach publicznych. Jesteśmy parlamentarzystami, którzy mają też prawo i obowiązek spojrzeć na te wydatki nie tylko z czysto formalnych względów, ale także celowości, wydajności wydatkowania pieniędzy…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

No to proszę pytać o celowość, o wydawanie, a nie atakować politycznie.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Ale pani przewodnicząca, naprawdę… No proszę mi nie przerywać.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Przepraszam bardzo, ale prowadzę…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Proszę nie przerywać, pani przewodnicząca. Proszę opanować nerwy i nie przerywać wypowiedzi członków Komisji.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Proszę się uspokoić i pozwolić mi realizować moje obowiązki. Proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Ale realizuje je pani niewłaściwie, więc mam prawo zwrócić uwagę.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Znamy się dobrze i naprawdę niezwykła pani nigdy przerywać wypowiedzi. Zawsze zachowuje się pani z wysoką kulturą, dlatego jestem trochę zaskoczony. Po prostu mamy prawo dzielić się swoimi wątpliwościami, mamy prawo zadać pytania. Nawet mamy prawo wyrazić ocenę negatywną, więc naprawdę proszę nam zawsze pozwolić dokończyć wypowiedź. To nie będzie wtedy budziło emocji, jeśli się nie przerywa, jeśli się nie kontestuje co chwilkę. To będzie później zaprotokołowane i ma pani prawo później wyrazić swój głos sprzeciwu, ale porozmawiajmy normalnie jako parlamentarzyści członkowie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa się zgłasza? Nie widzę. Proszę państwa, czy jest sprzeciw? Pani przewodnicząca wcześniej wyraziła sprzeciw. Czy pani przewodnicząca podtrzymuje sprzeciw, czy wyłączyła się pani z dyskusji?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Nie. Oczywiście podtrzymuję sprzeciw.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Sprzeciw co do tej części budżetu. Ja bardzo serdecznie dziękuję. Zamykam dyskusję i bardzo serdecznie dziękuję pani dyrektor i drugiej pani dyrektor za przybycie. Przepraszam panie również, że musiałyście tu pewne oceny słuchać. Nie po to byłyście zaproszone na to posiedzenie Komisji, więc przepraszam w imieniu innych parlamentarzystów. Dziękuję za przybycie.

Proszę państwa, przechodzimy do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Bardzo serdecznie witam podczas dzisiejszego posiedzenia pana Adama Bodnara, rzecznika praw obywatelskich, panią Katarzynę Jakimowicz, dyrektor generalną Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i panią Monikę Staniszewską-Baranowską, główną księgową w Biurze

Rzecznika Praw Obywatelskich. Bardzo proszę, referuje tę część budżetu, to jest część 08, pan rzecznik praw obywatelskich.

**Rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar:**

Szanowna pani przewodnicząca, szanowne panie i panowie posłowie. Chciałbym podziękować za możliwość przedstawienia wykonania budżetu w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich za rok 2019. Budżet na poprzedni rok wynosił 40 883 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 40 767 tys. zł, co stanowiło 99,7% planu budżetu. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa. Stwierdzono, że wydatki poniesione zostały z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych. Prawidłowo sprawowano nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Sprawozdania sporządzone zostały terminowo i na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Chciałbym w tym miejscu podziękować pani dyrektor generalnej, pani Katarzynie Jakimowicz oraz pani głównej księgowej, pani Monice Staniszewskiej za to, że mogę z nimi pracować i pochwalić się tymi wynikami kontroli ze strony NIK-u. Chciałbym podkreślić, że wydatki pierwotnie były planowane na 48 109 tys. zł, ale w toku prac parlamentarnych budżet został zmniejszony o kwotę 7226 tys. zł do kwoty 40 883 tys. zł. Te problemy związane z uchwaleniem budżetu Rzecznika co roku są powszechnie znane, tak że może tutaj nie będę do tego wracał, bo jak rozumiem, to nie jest cel pracy dzisiejszego posiedzenia Komisji. Natomiast, aby zapewnić niezbędne środki na funkcjonowanie urzędu, Biuro było zmuszone do tego, aby zwiększać limit wydatków bieżących kosztem wydatków majątkowych. Oczywiście wszystko odbywało się za zgodą Ministerstwa Finansów, ale oczywiście to nie pozwoliło na realizację niektórych wydatków majątkowych.

Jeżeli chodzi natomiast o wykonanie budżetu, to wykonanie w grupie wydatków bieżących, które stanowią gros wydatków Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, wyniosło 35 888 tys. zł. Największa część to są środki na wynagrodzenia pracowników oraz pochodne od wynagrodzeń, które łącznie stanowiły ponad 30 000 tys. zł. Poza tym wydatki poniesione na koszt funkcjonowania Biura w kwocie prawie 4500 tys. zł i różne pozostałe wydatki związane z działalnością Biura Rzecznika, takie jak zakup usług druku, tłumaczeń, ekspertyz, badań społecznych, składek do organizacji międzynarodowych, organizacji konferencji, co łącznie pochłonęło 960 tys. zł.

Jeśli chodzi natomiast o wydatki majątkowe, to zostały one zrealizowane na poziomie 4791 tys. zł. Przede wszystkim dotyczyły one modernizacji budynku przy ulicy Długiej 23/25. Chciałbym podkreślić, że ten budynek szczególnie w część piwnicznej, która była w naprawdę bardzo złym stanie, jak obejmowałem urząd, zostały zmodernizowane i jest to naprawdę wielka radość oglądać, jak to teraz wygląda. Zostały przeprowadzone prace związane z remontem piwnic, przygotowaniem infrastruktury technicznej, niezbędnych do realizacji dalszych prac. Wykonano między innymi nowy węzeł cieplny, nową rozdzielnię niskiego napięcia, pomieszczenia techniczne do wentylacji mechanicznej, infrastruktury teletechnicznej, co później umożliwi realizację dalszych prac budowlanych w ramach etapowej wielobranżowej dokumentacji projektowej. Taką dokumentację mamy przygotowaną i chodzi o to, aby teraz iść piętrami do góry i cały budynek po prostu dokończyć i zmodernizować. Teraz planujemy przeprowadzić remont okien w całym budynku.

Jeżeli chodzi natomiast o dochody, to Biuro Rzecznika ma dochody, można powiedzieć niewielkie, bo to są tylko jakieś drobne kary umowne, tak że były na poziomie 52 tys. zł. Chciałbym wskazać, że w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższa Izba Kontroli po raz kolejny zwróciła uwagę na potrzebę wzmocnienia finansowego i kadrowego działalności statutowej Rzecznika Praw Obywatelskich. Chciałbym także podziękować Biuru Analiz Sejmowych za bardzo kompleksowa analizę, także wykonania budżetu Rzecznika pod względem zadaniowym. Tutaj w zasadzie wszystkie mierniki osiągnęliśmy poza jednym. To jest kwestia funkcjonowania Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur. My zaplanowaliśmy 80 wizytacji, a wykonaliśmy 73, co było związane z absencją chorobową pracowników, a także zamknięciem placówki, która miała być wizytowana. Natomiast i tak co do zasady uważamy, że ten zespół, w którym obecnie mamy 11 etatów, powinien

zostać docelowo, może kiedyś tak się stanie, zwiększony w zasadzie kilkukrotnie, żeby w pełni realizować te zadania, które są niezbędne dla wykonywania naszych zobowiązań na podstawie tak zwanej konwencji OPCAT. Dziękuję serdecznie.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Bardzo serdecznie dziękuję, panie ministrze. Proszę państwa, mam przed sobą konkluzję i opinie Biura Analiz Sejmowych. Kontuzja – wykonanie w 2019 roku budżetu państwa w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich nie budzi zastrzeżeń i zasługuje na przyjęcie. Najwyższa Izba Kontroli także oceniła to wykonanie budżetu pozytywnie. Czy jest przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli? Bardzo panią proszę o zabranie głosu.

**Wicedyrektor Departamentu Finansów w NIK Anna Rybczyńska:**

Dzień dobry, Anna Rybczyńska, wicedyrektor Departamentu Finansów przeprowadzającego kontrolę. Pani przewodnicząca, szanowni państwo. Pan rzecznik bardzo szczegółowo odniósł się już do naszych ustaleń. Praktycznie wszystko zostało omówione, więc mnie pozostaje tylko potwierdzić, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w tej części. Podstawą oceny była kontrola szczegółowa ponad 14% wydatków Biura Rzecznika. Sprawozdanie również otrzymało opinię pozytywną. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Potwierdzam również, że w raportach końcowych Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na potrzebę wzmocnienia finansowego i kadrowego działalności Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Bardzo dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z państwa? Pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz. Bardzo proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Dziękuję. W tym roku upływa kadencja obecnego rzecznika praw obywatelskich pana Bodnara i kiedy patrzę właśnie na to ostatnie minione 5 lat, to widzę jedno, sprawnie działającą instytucję, której rządzący coraz mocniej obcinali środki finansowe. Dzisiaj właśnie to Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich jest jedną z ostatnich takich instytucji centralnych w naszym kraju, która jest całkowicie niezależna od władzy i dzisiaj to Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich to jest jedna z niewielu instytucji, które patrzą na ręce temu rządowi realnie kontrolują jego działania w takim zakresie, w jakim mają możliwość. To jest jedna z ostatnich instytucji, która znakomicie przy tak okrojonym budżecie wypełnia swoje zadania, do których została powołana. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa chciałby zabrać głos? Dziękuję. Zamykam dyskusję. Bardzo serdecznie dziękuję przedstawicielom i panu rzecznikowi za przybycie. Sprzeciwu nie słyszę. Natomiast wiemy, że przejdziemy później do głosowania. Dziękujemy serdecznie za przybycie na dzisiejsze posiedzenie Komisji.

Proszę państwa, przechodzimy do części budżetowej 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych. Bardzo serdecznie witam pana Roberta Tyszewicza, dyrektora Urzędu Ochrony Danych Osobowych i panią Agnieszkę Wiśniewską, główną księgową w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych. Tę część referuje pan dyrektor, tak? Bardzo proszę.

**Dyrektor Urzędu Ochrony Danych Osobowych Robert Tyszewicz:**

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo. Tak jak w poprzednich latach w urzędzie nie zaplanowano dochodów. Uzyskana kwota 21 100 zł pochodziła głównie z tytułu refundacji dokonywanych przez Komisję Europejską tytułem kosztów delegacji zagranicznych. Wydatki i złożony projekt budżetu na rok 2019 przewidywał wydatki na łączną kwotę 35 660 tys. zł, w tym na wydatki bieżące 33 000 525 zł, a na wydatki majątkowe 2135 tys. zł. Ustawa budżetowa na 2019 rok określiła wydatki na kwotę 31 985 tys. zł, co jest o 3 000 675 zł mniej, niż planowano. Na wydatki bieżące przeznaczono 31 025 tys. zł, a na wydatki majątkowe 960 tys. zł. W wydatkach bieżących kwota 25 339 tys. zł przeznaczona została na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, to znaczy na pozostałe wydatki, czynsze, remonty, usługi pocztowe i inne usługi pozostało 5686 tys. zł. Ta kwota była niewystarczająca na realizację wydatków związa-

nych z funkcjonowaniem urzędu, tak jak i kwota przeznaczona w ustawie budżetowej na realizację zaplanowanej modernizacji sieci informatycznej. Z uwagi na powyższe prezes urzędu zwiększył wydatki bieżące rezygnując z wydatków majątkowych. Wydatki zrealizowano w kwocie 31 395 tys. zł, co stanowi 98,1% planu. Dziękuję za uwagę.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję panu serdecznie. Przedstawiam w części 10 opinie i konkluzje Biura Analiz Sejmowych. Wykonanie budżetu za rok 2019 w części 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych nie budzi zastrzeżeń i zasługuje na przyjęcie. Najwyższa Izba Kontroli także oceniła pozytywnie to wykonanie budżetu. Czy jest przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli w tej sprawie? Bardzo proszę.

**P.o. dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu Andrzej Aleksandrowicz:**

Dzień dobry, Andrzej Aleksandrowicz, pełniący obowiązki dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 roku w części 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych. Prezes UODO realizował wydatki zgodnie z planem rzeczowym i finansowym. Kontrola ponad 11% ogółu wydatków urzędu wykazała, iż zostały one zrealizowane prawidłowo, celowo i gospodarnie. Najwyższa Izba Kontroli także pozytywnie zaopiniowała prawidłowość sporządzenia sprawozdań za 2019 rok przez Urząd Ochrony Danych Osobowych. Dane zawarte w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania sporządzono terminowo, prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Bardzo dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję panu serdecznie. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części budżetu? Nie widzę. Bardzo serdecznie dziękuję państwu za przybycie. Będziemy oczywiście głosować to, po zakończeniu rozpatrywania wszystkich sprawozdań.

Proszę państwa, przechodzimy do części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Bardzo serdecznie witam… Już szukam kogo mam… A już mam, jest pan Jan Baster z nami, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Przepraszam bardzo. I pani Katarzyna Materska, dyrektor Biura Budżetu Finansów i Kadr, główna księgowa Instytutu Pamięci Narodowej. Witam państwa i bardzo proszę pana Jana Bastera o przedstawienie referatu.

**Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Jan Baster:**

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo. Postaram się przedstawić bardzo króciutko wykonanie naszego budżetu. Szczegółowa analiza i szczegółowe dane zostały dostarczone państwu zacznie wcześniej. Zazwyczaj jak każdy budżet mamy też dochody budżetowe, które nie są sensem i celem istnienia Instytutu, jednakowoż zawsze występują. W tym ubiegłym roku 2019 nasze dochody budżetowe były dwa razy wyższe niż zaplanowane. Mianowicie planowaliśmy 1655 tys. zł, a dochody wyniosły 3500 tys. zł. Mówię w zaokrągleniu. Wiązało się to z gwałtownym wzrostem popularności naszych wydawnictw, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Jeżeli chodzi o wydatki, to jest rzecz znacznie poważniejsza. Oczywiście wszystkie dochody zostały przekazane do budżetu państwa.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetowe, to zaplanowane mieliśmy ustawą budżetową 342 143 tys. zł. Potem w trakcie roku w związku z powstaniem nowej komórki organizacyjnej w Instytucie te wydatki zostały zwiększone do 344 000 tys. zł. Wykonaliśmy wydatki budżetowe ogółem w 99 %. Zarówno w układzie centrali, jak i oddziałów, to wykonanie przekroczyło 99 %, czyli w centrali wydaliśmy 140 436 tys. zł, w oddziałach 178 702 tys. zł. Oczywiście większość tych wydatków to były wydatki bieżące. W wydatkach bieżących, które zaplanowane były na 313 083 tys. zł, wydaliśmy 310 154 tys. zł, co stanowi 99,1 % wykonania budżetu. Wydatki majątkowe zaplanowane były na 22 000 tys. zł, a wydaliśmy prawie 21 500 tys. zł. Tu wykonanie jest na poziomie 97,4 %. Wydaje mi się, że przy pozytywnych opiniach zarówno Biura Analiz Sejmowych, jak

i pozytywnym wyniku kontroli Najwyższej Izby Kontroli, na tym na razie skończę. Dziękuję serdecznie za głos.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo, panie prezesie. Przedstawiam opinię Biura Analiz Sejmowych. Wykonanie budżetu państwa w części 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w 2019 roku nie budzi zastrzeżeń. Także ocena Najwyższej Izby Kontroli sformułowana po kontroli budżetu IPN jest pozytywna. Konkluzja – sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w części 13 – Instytut Pamięci Narodowej zasługuje na przyjęcie. Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałaby się odnieść?

**P.o. wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK Dariusz Zielecki:**

Najwyższa Izba Kontroli nie ma dodatkowych uwag.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Rozumiem. Bardzo serdecznie panu dziękuję. Wiemy, jakie jest stanowisko Ministerstwa Finansów. Ciągle jest to samo, czyli bez zastrzeżeń. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, kto z państwa? Pani przewodnicząca Anna Maria Żukowska, proszę.

**Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):**

Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Mieliśmy przed chwilą zderzenie dwóch instytucji, instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Instytutu Pamięci Narodowej. Porównując budżety tych dwóch instytucji zastanawiam się, dlaczego bardziej zależy nam na umarłych niż na żywych? Dlatego, że Rzecznik Praw Obywatelskich pomaga aktualnie żyjącym, stara się walczyć o ich prawa, natomiast okrawa mu się z kadencji na kadencję jego budżet, a IPN dostaje coraz większe środki na prowadzenie nie tylko śledztw, które jak wczoraj rozmawialiśmy, są konieczne w sprawie wyjaśnienia zbrodni komunistycznych, ale prowadzi tak naprawdę szeroko zakrojoną akcję propagandową na rzecz partii rządzącej Prawa i Sprawiedliwości. To budzi moje zastrzeżenia, dlatego że podczas gdy szeregowi pracownicy IPN pracujący w archiwach, archiwiści, to jest bardzo ciężka praca, a także obciążająca fizycznie w związku z warunkami w jakich się ją przeprowadza, w ciemnych pomieszczeniach, zamkniętych, z papierami, które niejednokrotnie są zakurzone i biorą się z tego różne choroby zawodowe, to tym osobom niestety wynagrodzenia pozostawia się na tym samym poziomie, natomiast nielicznym pracownikom IPN-u, którzy pełnią funkcje kierownicze, te wynagrodzenia się podwyższa i one są oczywiście godne, tylko pytanie dlaczego właśnie również szeregowych pracowników nie wynagradzać lepiej? Stąd jest moje zastrzeżenie i sprzeciw do budżetu Instytutu Pamięci Narodowej, który moim zdaniem jest wykorzystywany instrumentalnie, a nie do tych celów, do których został powołany, czyli badania zbrodni komunistycznych, ścigania oraz pamięci historycznej. Uważam, że prowadzeniem archiwów w Polsce nie musi się koniecznie zajmować Instytut Pamięci Narodowej. Jak wczoraj również podczas obrad Komisji rozmawialiśmy, ja uważam, że te archiwa powinny być odtajnione. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów jeszcze chciałby zabrać głos? Ja pozwolę się odnieść, bo padło tutaj wiele nieprawdziwych sformułowań ze strony pani przewodniczącej Żukowskiej. Proszę państwa, Instytut Pamięci Narodowej został powołany przede wszystkim po to, żeby badać prawdę historyczną. A zwłaszcza tę, która przez kilkadziesiąt lat była zakłamywana i była białą plamą w historii naszego kraju. Poza badaniami archiwalnymi, których jest prowadzonych cały ogrom, to ja wiem, że pracownicy, którzy się tym zajmują, ludzie z wysokim wykształceniem i przygotowaniem również otrzymują dodatkowe wynagrodzenia, czyli tak zwane podwyżki. Przypomnę to, co mówiłam wczoraj, że przez wiele lat, bo za poprzednich rządów, Instytut Pamięci Narodowej miał obcinane pieniądze z budżetu państwa na prowadzenie swojej działalności, a także nie mógł w związku z tym dawać i podnosić wynagrodzeń swoim pracownikom. Dzieje się to teraz, od niedawna, dosłownie od kilku lat. Poza tym jeszcze jedno, Instytut Pamięci Narodowej poza opracowaniami historycznymi, poza ściganiem zbrodniarzy komuni-

stycznych, to usłyszeliśmy o tym, że wiele prac prowadzi się również nad zbrodniami nazistowskimi i prowadzi się bardzo szeroką edukację. Jest Biuro Edukacji Narodowej i edukacja prowadzona jest w całym kraju, w wielu szkołach. Instytut Pamięci Narodowej jest autorem wielu publikacji książkowych, warto się z nimi zapoznać, a także wielu bardzo dobrych wystaw. Bardzo dziękuję. Proszę państwa, dziękuję za przybycie, panie prezesie i pani dyrektor, na dzisiejsze obrady. Jak usłyszeliśmy, jest sprzeciw co do tej części budżetu, czyli części 13.

Przechodzimy, proszę państwa, teraz do części budżetowej numer 15, 37, 83, 85. W związku z tym bardzo serdecznie witam pana Michała Wójcika, sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, pana Artura Strumnika, dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej, pana Tomasza Mraza, dyrektora Departamentu Funduszu Sprawiedliwości i pana Artura Dziadosza, zastępcę Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Uprzejmie proszę. Sprawozdanie chyba rozpocznie pan minister wraz ze swoimi przedstawicielami.

**Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:**

Dziękuję bardzo. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo. Ja pozwolę sobie omówić aż osiem kolejnych punktów w moim sprawozdaniu. Zacznę od części 15 – Sądy powszechne. W 2019 roku dochody budżetu w tej części wyniosły 2 629 000 tys. zł. Oznacza to wskaźnik realizacji planu na poziomie 113 %. W ustawie budżetowej na 2019 rok wydatki w tej części wyniosły prawie 8 129 000 tys. zł. W 2019 roku nastąpiło zwiększenie planu wydatków w części 15 o środki, które pochodziły z rezerwy celowej o 373 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków unijnych Unii Europejskiej w wysokości 267 tys. zł, to zostały przeniesione z części 37 do części 15 decyzjami Ministra Finansów. Jeżeli chodzi o wykonanie, plan po zmianach na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł dokładnie 8 105 566 tys. zł. Jeżeli chodzi o wykonanie wydatków w części 15, to po zmianach wyniosły one 99,28 %, to jest na poziomie 8 047 071 tys. zł. W tym zakresie wydatki bieżące stanowiły 7 738 343 tys. zł i dotyczyły one wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Majątkowe wydatki stanowiły 308 728 tys. zł. Najważniejszą pozycję wydatków stanowiły koszty postępowań sądowych. Wydatki z tego tytułu wyniosły prawie 849 500 tys. zł. W tym zakresie największymi pozycjami są pozycja wynagrodzeń biegłych, to jest prawie 27% ogólnej kwoty wydatków związanych z prowadzonymi postępowaniami i koszty doręczeń wezwań, bo prawie 25%, obrona z urzędu 14%, kuratorzy społeczni 11,5%.

W ramach wydatków majątkowych realizowano 28 zadań. Chodzi o budowę, rozbudowę i przebudowę obiektów sądowych. Zakończono sześć zadań, uzyskano przyrost powierzchni aż o ponad 28 tys. $m^2$. Zmodernizowano ponad 1500 $m^2$ istniejącej bazy lokalowej. Na zadania informatyczne w tej części poniesiono wydatki w kwocie ponad 101 000 tys. zł. Przede wszystkim na realizację projektów dotyczących zwiększenia dostępu do usług związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości. Chodziło o modyfikację, utrzymanie i rozwój systemów informatycznych. Między innymi chodzi o informatyczne centra archiwalne dla sądów powszechnych, protokół elektroniczny, elektroniczne biuro podawcze i portal informacyjny. Jeżeli chodzi o centrum zakupów dla sądownictwa IGB, to uzyskało ono w 2019 roku przychody na poziomie ponad 7300 tys. zł, a koszty wyniosły ponad 7100 tys. zł. W tym zakresie był wynik dodatni 165 tys. zł. To jest część 15.

Część 37 – Sprawiedliwość. Rozumiem, że pytania będą już po wszystkich częściach, pani przewodnicząca?

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Ja zapytam może państwa po wszystkich częściach. Dobrze, mamy tu w wykonaniu ministerstwa cztery części, tak że poradzimy sobie.

**Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:**

W części 37 – Sprawiedliwość dochody wyniosły 71 152 tys. zł. To oznacza wpływy wyższe od wielkości prognozowanych o prawie 12%. W ustawie budżetowej wydatki w tej części zostały określone na poziomie 5 141 660 tys. zł. Ostatecznie ta kwota była inna. Podniesiona na koniec 2019 roku ukształtowała się na poziomie 5 375 696 tys. zł. Chodziło

o uruchomienie środków z rezerw celowych. Jeżeli chodzi o wykonanie wydatków budżetowych w części 37, to wyniosło ono 5 363 658 tys. zł, co stanowi 104,32 % wydatków ujętych w ustawie budżetowej, a już po zmianach 99,78%. W realizowanej kwocie wydatków w ramach budżetu środków krajowych te wydatki bieżące wyniosły 5 185 797 tys. zł i w ramach tej kwoty najwyższą pozycję stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne. One zostały zrealizowane wysokości 2 351 857 tys. zł. Pozapłacowe wydatki bieżące wyniosły 1 029 777 tys. zł. Świadczenia na rzecz osób fizycznych 1 000 716 476 zł.

Jeżeli chodzi o dotacje i subwencje, to w tej części w kwocie prawie 88 000 tys. zł była dotacja podmiotowa na bieżące funkcjonowanie Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, w wysokości ponad 77 300 tys. zł dla Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki, ponad 7000 tys. zł i ponad 3300 tys. zł to dotacja w ramach współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej. Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, to w tej części ukształtowały się one na poziomie 177 861 tys. zł. W wydatkach majątkowych została uwzględniona także dotacja celowa dla Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki w wysokości 455 tys. zł. Ostatecznie zrealizowana była ona w wysokości 368 tys. zł.

Jeżeli chodzi o budownictwo inwestycyjne, to w tej części zrealizowano 211 zadań, a 122 zadania zakończono. Uzyskano prawie 500 dodatkowych miejsc pracy, chodzi o zakwaterowanie dla osadzonych i poprawę stanu technicznego budynków i infrastruktury w poszczególnych jednostkach organizacyjnych. Stosownie do jednego z artykułów ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na 2019 rok, to właśnie w 2019 roku przedsięwzięcia objęte programem modernizacji finansowane były w wysokości prawie 100 000 tys. zł, również z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, funduszu inaczej zwanego Funduszem Sprawiedliwości. Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy, to w 2019 roku przychody tego funduszu osiągnęły poziom ponad 160 300 tys. zł, koszty ponad 152 000 tys. zł. Przedsiębiorcom zatrudniającym osoby pozbawione wolności z tytułu zwiększonych kosztów zatrudnienia wypłacono ryczałty w wysokości prawie 75 500 tys. zł. Jeżeli chodzi o Fundusz Sprawiedliwości, to przychody tego funduszu osiągnęły w 2019 roku poziom ponad 367 300 tys. zł, a łączne koszty realizacji zadań wyniosły 454 000 tys. zł. Jeżeli chodzi o wysoki wskaźnik realizacji tych przychodów wobec poziomu zaplanowanego na 2019 rok, wynikało to z uzyskania w okresie sprawozdawczym większych od prognozowanych kwot z tytułu nawiązek i świadczeń pieniężnych zasądzonych przez sądy i zwiększenia wpływów z tytułu potrąceń z wynagrodzeń przysługujących za pracę skazanych.

Jeżeli chodzi o IGB, o Mazowiecką Instytucję Gospodarki Budżetowej, to w 2019 roku IGB ogółem uzyskało przychody w wysokości prawie 400 000 tys. zł, a koszty w wysokości ponad 395 600 tys. zł. Ta działalność zamknęła się dodatnim wynikiem finansowym brutto w łącznej kwocie 4323 tys. zł. Jeżeli chodzi o zatrudnienie w IGB w 2019 roku, to w przeliczeniu na pełnozatrudnionych to zatrudnienie wyniosło 1716 etatów, a w tym było 752 skazanych. Udział osób pozbawionych wolności w zatrudnieniu stanowi 44%.

Jeżeli chodzi o część 85, kwestię dotyczącą nieodpłatnej pomocy prawnej, to w ustawie na 2019 rok na nieodpłatną pomoc prawną zostały zabezpieczone środki w wysokości 100 914 tys. zł, chodzi o funkcjonowanie 1529 punktów, a więc pięciu więcej niż w 2018 roku. Środki były wykorzystane w wysokości 99 496 tys. zł, to jest 98,6%. To jest wszystko. Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Pozwolicie państwo, że przeczytam opinię Biura Analiz Sejmowych co do poszczególnych części, w których sprawozdanie przedstawiał pan minister Michał Wójcik. Konkluzja, jeżeli chodzi o część 15 – sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za rok 2019 w części 15 zasługuje na przyjęcie ze względu na korzystne wykonanie dochodów oraz wydatków na poziomie zbliżonym do planu. Czy jest przedstawiciel? Bardzo proszę i gdyby jeszcze pani zechciała się przedstawić.

**Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:**

Dzień dobry. Anna Mach, wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Jeżeli chodzi o część 15, to Najwyższa Izba Kontroli sformułowała w tym roku ocenę opisową. Na ocenę tę złożyły się przede wszystkim pozytywne oceny cząstkowe, dotyczące poziomu realizacji planu finansowego dochodów i wydatków budżetu państwa, zarówno Ministerstwa Sprawiedliwości, jak i kontrolowanych sądów. Sądów skontrolowaliśmy w tym roku 12 w ramach tej kontroli budżetowej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące dochodzenia należności budżetowych, nieterminowego realizowania zobowiązań, a także w zakresie sporządzania sprawozdawczości budżetowej. Ze względu na niską skalę skutków finansowych i ich charakter incydentalny nie miały znaczącego wpływu na wykonanie budżetu w tej części. Ocena została obniżona z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w Ministerstwie Sprawiedliwości, które dotyczyły przede wszystkim dokonywania przez ministra wydatków, które były związane z dostawami sprzętu informatycznego oraz usług i oprogramowania związanych z utrzymaniem infrastruktury informatycznej, które były wykorzystywane w ministerstwie głównie w celu utrzymania rejestrów sądowych, a były współfinansowane z dwóch części budżetowych 37 i 15. Tutaj przy braku opisu i wyodrębnienia w ministerstwie zasad rachunkowości dla zdarzeń gospodarczych, które powinny być ujmowane w części 15, wydatki te musiały były ewidencjonowane w części 37, co w ocenie NIK jest działaniem nieprawidłowym. Jest to kontynuacja ustaleń NIK po kontroli, która była prowadzona w zakresie prawidłowości sprawozdań finansowych sporządzanych przez państwowe jednostki budżetowe i pan minister poinformował wówczas Najwyższą Izbę Kontroli, że przyjmuje je do realizacji, natomiast oczywiście wymagany jest czas na wprowadzenie zasad rachunkowości, dlatego one w tym roku 2019 się utrzymywały i jak rozumiem, będą te wnioski realizowane już od przyszłego roku. Jeżeli chodzi o sprawozdawczość to opiniujemy ją pozytywnie. Jedynie w jednym sądzie rejonowym stwierdzono drobne nieprawidłowości w tym zakresie. Co do części 15 to tyle. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Część 37 już pani przedstawiła, ale BAS również daje opinię pozytywną, że zasługuje ona przyjęcie ze względu na pozytywną realizację w relacji do planu. Bardzo proszę.

**Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:**

Przepraszam bardzo, jeżeli chodzi o część 37, to tylko chciałabym szybciutko dodać, że ona też była oceniana w formie opisowej z uwagi na nieprawidłowości stwierdzone w jej toku. Chciałabym też podkreślić, że w tym roku kontrole funduszy celowych, czyli Funduszu Sprawiedliwości i Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych, kontrola ta była prowadzona w formie uproszczonej, gdzie nie badano między innymi umów zawartych z beneficjentami ani prawidłowości wykorzystania tych środków. Stwierdzone nieprawidłowości, jeżeli chodzi o Fundusz Sprawiedliwości, dotyczyły opóźnień w rozliczaniu umów dotacji, a także w ocenie Najwyższej Izby Kontroli to kwestia wysokiego poziomu przyznawania dofinansowania jednostkom sektora finansów publicznych w uznaniowym trybie powierzania zadań poza ogłoszonymi naborami wniosków, czyli na podstawie §11 rozporządzenia w sprawie funduszu. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję serdecznie. Co do części 83 i 85, to one są również zawarte w opiniach Biura Analiz Sejmowych i opinie te są pozytywne. Czy pani chciałaby się również odnieść?

**Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:**

Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dobrze, czyli opinia Najwyższej Izby Kontroli również jest pozytywna. Proszę państwa przechodzimy do… A, przepraszam, otwieram dyskusję. Przepraszam. Pan poseł Myrcha, bardzo proszę.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dziękuję pani przedstawicielce Najwyższej Izby Kontroli za opinię. Mówimy o wydatkach ministerstwa za 2019 rok i może jesteśmy zaskoczeni, chociaż po 5 latach doświadczenia może też nie jesteśmy zaskoczeni, ale zabrakło w wystąpieniu pana ministra tak ważnych informacji, jeśli chodzi o 2019 rok, a które były przedmiotem bardzo ożywionych posiedzeń Komisji Sprawiedliwości, czyli przede wszystkim raportów NIK-u i zastrzeżeń co do wydatkowania właśnie funduszy celowych. Z jednej strony Funduszu Sprawiedliwości, z drugiej strony Funduszu Aktywizacji Skazanych. Pan minister, jak rozumiem, te tematy najchętniej przemilczałby, ale wypadałoby chociażby wspomnieć, że takie zastrzeżenia i potężne kontrowersje wokół tych funduszy były. Ja nie będę przytaczał szczegółowych zastrzeżenie NIK-u w tym zakresie. One były szerokie, obszerne, można raporty przeczytać w całości na stronach NIK-u, ale one były przede wszystkim bardzo poważne. Uprzedzając oczywiście za chwilkę pewnie atak frontalny pana ministra, nie jesteśmy przeciwko bezpieczeństwu dzieci, nie jesteśmy przeciwko pracy osadzonych, my tylko wskazujemy, że dla realizowania szczytnych celów pieniądze wydatkowane są w sposób nieprawidłowy. To też wykazuje Najwyższa Izba Kontroli. Skoro my dzisiaj oceniamy wydatki Ministerstwa Sprawiedliwości za 2019 rok, to przy tak poważnych zastrzeżeniach jak naruszenia prawa, jak brak stosowania umów ustawy o zamówieniach publicznych, jak brak weryfikowania odbiorców usług i tak dalej, i tak dalej, zastrzeżeń można wymieniać cały wachlarz, dlatego też nie można w sposób tak bezrefleksyjny zaakceptować przyjęcia tego sprawozdania finansowego za 2019 rok. Będę prosił tutaj koleżanki i kolegów z Komisji Sprawiedliwości, żeby głosowali w tym przypadku przeciwko. Po prostu pieniądze polskich podatników były wydawane z naruszeniem prawa. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję. Chce się z nami połączyć i zabrać głos pani poseł Barbara Dolniak. Bardzo proszę. Prosimy pani poseł.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Dzień dobry.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dzień dobry.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Mam nadzieję, że mnie słychać.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Bardzo dobrze panią słychać.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Dziękuję bardzo. Dziękuję za udzielenie głosu. Odnosząc się do sprawozdania dotyczącego szerokiego wachlarza wydatków ujętych jako Ministerstwo Sprawiedliwości, w pierwszej kolejności chciałam przypomnieć posiedzenie Komisji Sprawiedliwości, gdzie dyskutowaliśmy na temat wydatków, jeżeli chodzi o więziennictwo. Najwyższa Izba Kontroli podnosiła wówczas ogromną ilość zastrzeżeń co do wydatków poczynionych właśnie w tym zakresie, o którym przed chwilą zresztą mówił również pan poseł Myrcha. Nie znalazły one również naszym zdaniem wytłumaczenia, jeżeli chodzi o przedstawicieli Służby Więziennej. Przedstawiano chociażby wyliczenia przeprowadzonych działań, które można było wydatkować w znacznie mniejszej kwocie lub w ogóle ich nie realizować. To jest jedna kwestia.

Muszę też odnieść się do kwestii wydatków dotyczących sądów. Czas pandemii pokazał, jak szybko może zachwiać się istniejący system i tak naprawdę pozbawić obywateli prawa dochodzenia swoich praw przez dłuższy okres czasu. Doskonale wiemy, jak długo

rozprawy w sądach się nie odbywały i w jak dużym reżimie toczą się dzisiaj, a więc ograniczeniu w związku z istniejącą pandemią. To pokazuje, że gdyby sądy poprzez odpowiednią informatyzację, a ta leży właśnie po stronie Ministerstwa Sprawiedliwości, były przygotowane na miarę XXI wieku, to sądy przez okres minionych miesięcy nie musiałyby zawieszać swojej działalności. Mogłyby ją prowadzić poprzez zdalne działania, poprzez internetowe prowadzenie rozpraw. Ministerstwo w tym zakresie, a nie w kwestiach personalnych, powinno wykazywać swoje szczególne zainteresowanie i działanie, właśnie wprowadzając sądy i prokuraturę w XXI wiek. Takie działania, które pozwoliłyby na pełną informatyzację sądów i prokuratury, by w trudnych momentach, a taki mamy właśnie w obecnym czasie, obywatel nie był stratny, bo na kolejną rozprawę w związku z tym, że ta informatyzacja nie jest realizowana w szerokim zakresie, a w zasadzie na obecnym etapie powinna już być wszechstronna, obywatel został pozbawiony możliwości dochodzenia swoich praw. To dzisiaj zintensyfikuje czas oczekiwania na rozprawę. Zważywszy, że na skutek różnych okoliczności związanych z okresem epidemii ta ilość spraw, która wpłynie do sądu, zwłaszcza w sprawach gospodarczych, może znacznie wzrosnąć. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz, proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Pozwalając sobie na taką generalną uwagę i pewnie już kończąc dyskusję, warto sobie zadać takie podstawowe pytanie, jak ten cel budżetowy został zrealizowany w przypadku sądów powszechnych? Czyli co obywatele mają z tych zmian w sądownictwie, które były wprowadzone ostatnio przez PiS? Czy sądy działają szybciej? Czy jest więcej spraw, które były rozstrzygane? Warto wziąć pod uwagę jeden z przykładowych wskaźników, na przykład z opracowania Iustitii, czyli największego stowarzyszenia sędziowskiego, z którego wynika, że na koniec 2019 roku w referacie każdego sędziego miały pozostawać średnio 423 sprawy niezałatwione. Dla porównania w 2015 roku, a więc jeszcze przed tak zwaną dobrą zmianą, ta liczba wynosiła 231 spraw. Zatem z winy zmian, tego chaosu, który był wprowadzony przez PiS, ta liczba wzrosła niemal dwukrotnie. Szanowni państwo, mamy taką sytuację, że gdy w budżecie było mniej pieniędzy na sądy powszechne, to załatwiały one więcej spraw, a dzisiaj po tym bałaganie, który był wprowadzony w ostatnich latach przez PiS, sądy powszechne po prostu ledwo dyszą. Ledwo dyszą pod tym politycznym butem Zbigniewa Ziobry i jego wspólników. To jest nie do zaakceptowania.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie ministrze. Bardzo przepraszam, pani przewodnicząca Żukowska.

**Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):**

Niewątpliwie nie należy pomijać kwestii, która została już tutaj poruszona przez pana posła Myrchę, to znaczy niegospodarności, którą stwierdził NIK, jeżeli chodzi o wydatkowanie środków na działanie Służby Więziennej. Mówimy tutaj o Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych. Są tutaj poważne zastrzeżenia poparte raportem Najwyższej Izby Kontroli, które mówią o niegospodarności również dotyczącej dzierżawionych hal przemysłowych i strat, które po prostu z tego powodu budżet państwa poniósł. Sięgają one nawet 37 000 tys. zł, jak szacuje Najwyższa Izba Kontroli. Z tego powodu moim zdaniem na pewno nie należy pozytywnie kwitować tego sprawozdania. Popieram również zgłoszone przez panią przewodniczącą Gasiuk-Pihowicz zarzuty dotyczące całego systemu sądownictwa, ponieważ to jest tak, że najbardziej niedofinansowane są najmniejsze sądy. Przeznacza się środki na te wydziały, które tak naprawdę służą do pracy propagandowej pana ministra Ziobro. Obywatele i obywatelki, którzy szukają sprawiedliwości w polskich sądach, nie mogą czekać na tę sprawiedliwość tak długo, jak to się dzieje w tym czasie. Uważam, że środki przeznaczane na sądy powszechne nie są wydatkowane racjonalnie. Kwestia związana z sądami powszechnymi i z likwidacją części tych sądów, które były… Przepraszam bardzo, zagubiłam się. Dobrze, chciałam skwitować tylko tak, że nie możemy tego sprawozdania jako Lewica zaopiniować pozytywnie w szczególności

z uwagi na raport Najwyższej Izby Kontroli, dotyczący programu „Praca dla więźniów". Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję, pani przewodnicząca. Bardzo proszę pana ministra Michała Wójcika o odniesienie się do tych zarzutów.

**Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:**

Dziękuję, pani przewodnicząca. Jeżeli ktoś spośród dyrektorów będzie chciał uzupełnić moją wypowiedź, to jeżeli mogę, to będę prosił o uzupełnienie. Pierwsza sprawa, taka refleksja, proszę państwa, jeżeli się zarzuca, że coś jest niezgodne z prawem, że źle były wydawane pieniądze, to trzeba czytać ocenę działalności kontrolowanej przez Najwyższą Izbę Kontroli. Przecież to jest punkt wyjścia do jakiejkolwiek dyskusji. W jednym ze sprawozdań w wystąpieniach pokontrolnych w jednym miejscu państwo znajdziecie zdanie, że Najwyższa Izba Kontroli ocenia wykonanie w 2019 roku planu finansowego Funduszu Sprawiedliwości jako zgodne z przepisami prawa. W drugim miejscu z kolei znajdziecie państwo takie zdanie: Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 roku w zakresie budżetu więziennictwa oraz wykonania planu finansowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy. Nie można sobie tak po prostu szastać słowami i mówić, że to coś było sprzeczne z prawem, jakieś pieniądze zostały gdzieś przekazane, bo to jest całkowita nieprawda. Proszę kwestionować w takim razie kontrolę, która przeprowadzona była przez inspektorów, którzy bardzo dokładnie, na co państwo zwróciliście dzisiaj uwagę, badali funkcjonowanie między innymi przywięziennych hal. Jeżeli pani poseł mówi o jakichś gigantycznych stratach, to proszę to udowodnić, jakie straty i gdzie? Bo cały problem dotyczył tak naprawdę jednego z przepisów ustawy Prawo o zamówieniach publicznych, dotyczący kwestii czy można podzlecać wykonanie określonych zadań, czy nie? Pani poseł, ja dysponuję w resorcie sprawiedliwości opiniami profesorów, którzy jednoznacznie stwierdzili, że absolutnie nie doszło do naruszenia przepisów prawa. Gdyby było coś nie tak, to przecież przy nowelizacji ustawy Prawo o zamówieniach publicznych doszłoby do zmiany tego przepisu, o który tak naprawdę rozbijała się cała dyskusja w czasie posiedzenia Komisji Sprawiedliwości przed kilkoma miesiącami, gdzie przez kilka godzin przedstawiałem informacje odnosząc się do kontroli NIK i działania tych produkcyjnych, przywięziennych zakładów pracy. Proszę nie wprowadzać w błąd opinii publicznej. Jeszcze raz mówię, proszę zajrzeć do wystąpień pokontrolnych. Jest jednoznacznie napisane, że wszystko było zgodnie z przepisami prawa. A to, że jest jakaś wątpliwość natury interpretacyjnej jednego z przepisów, to przecież pani, tak samo jak inni posłowie, ma prawo zgłosić określoną inicjatywę razem z innymi osobami i proszę wprowadzić taki przepis, który jest jednoznaczny z pani punktu widzenia. Dla nas on jest jednoznaczny i wszystko było zgodne z przepisami prawa. Tak zostało to zrobione.

Jeżeli chodzi o kwestię dotyczącą tego wpływu spraw. Proszę państwa, nie mamy jeszcze końcowych sprawozdań za 2019 rok, natomiast zbadaliśmy to sobie w Departamencie Nadzoru Administracyjnego w wydziale statystyki, gdzie zbadaliśmy sprawy i jaki jest wpływ rok do roku po trzecim kwartale i to jest, szanowni państwo, wzrost o 25%. A jakie jest wykonanie, ile spraw załatwiono? Więcej o milion w stosunku do tego samego analogicznego okresu do 2018 roku. Państwo musicie także znać te dane. To, że wpływa tyle spraw, to niestety jest tak, że ludzie ze wszystkim idą do sądów i taka jest prawda. Kiedyś w obszarze prawa rodzinnego można było załatwić sprawy wewnątrz, w relacjach między osobami, a dzisiaj właściwie przy każdej sprawie idzie się do sądu. To doskonale wie pani marszałek, pani poseł Dolniak, która ma naprawdę ogromne doświadczenie, tu szacunek w tym zakresie, i wie doskonale, że w sądach te sprawy, ta ilość spraw prostu wzrosła.

Jeżeli chodzi o kwestię stanu pandemii, to myślałem, że dzisiaj państwo nas pochwalicie, bo prawda jest taka, że to był jeden z najtrudniejszych okresów dla polskiego sądownictwa, żeby zamknąć, praktycznie rzecz biorąc poza tymi najpilniejszymi sprawami, bo taki katalog został oczywiście przedstawiony, zamknąć funkcjonowanie sądów po to,

żeby chronić życie i zdrowie ludzi. Nam się to po prostu udało. Rządowi się to po prostu udało. Dzisiaj jako cenzorzy państwo nas atakujecie za ten czas pandemii.

Jeżeli poruszamy kwestię informatyzacji, to powinna być to współpraca wszystkich sił politycznych, bo ja też mogę politycznie powiedzieć pani poseł i zapytać, a co pani kolega klubowy Budka zrobił w czasie, kiedy był Ministrem Sprawiedliwości? Bo zostawił nam taki bałagan, że musieliśmy to sprzątać całe miesiące. I on to doskonale wie, bo niedostosowane były systemy informatyczne do różnych przepisów. I taka jest prawda. Tutaj akurat w kwestii informatyzacji powinniśmy ponad podziałami współpracować w tym zakresie, bo prawda jest też taka, że z tą informatyzacją przez całe lata były po prostu problemy. Nie da się zrobić tak, że sądy będą funkcjonowały podczas pandemii. Nie było takiej możliwości. Liczba spraw to kilkanaście milionów. Przecież my mamy 50 tys. pracowników i 11 tys. sędziów. Jak to wszystko ogarnąć, żeby tak naprawdę zabezpieczyć ludzi przed niebezpieczeństwem zarażenia się koronawirusem? Myślałem, że za to akurat będziemy pochwaleni przez opozycję. No ale widzę, że…

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Jak to się ma do sprawozdania finansowego za rok 2019?

**Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:**

Było pytanie w tym zakresie, więc się po prostu odnoszę, panie pośle. Aczkolwiek się cieszę, że przynajmniej nie zakwestionował pan mojego statusu jako wiceministra, bo już dzisiaj wszystkich zakwestionowaliście. To tak na marginesie. Tak że pani przewodnicząca, myślę, że odpowiedziałem na wszystkie te pytania. Bardzo dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Pan poseł Myrcha i potem pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Dziękuję bardzo. Postaram zmieścić się naprawdę w minucie. Ad vocem, jeśli chodzi o te zarzuty dotyczące dwóch funduszy celowych. Pan minister cytował kontrole NIK-u dotyczące wydatkowania budżetowego, czy jakby początek roku, czy koniec roku zgadza się z założeniami. Natomiast to nie zmienia postaci rzeczy, że jeśli chodzi przynajmniej o ten Fundusz Aktywizacji Osadzonych, że NIK przedstawił dwa zarzuty. To nie była tylko kwestia interpretacji przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Z jednej strony był zarzut, że wytyczne, które były od dyrektora Centralnego Zarządu, później przez samą Służbę Więzienną nie były przestrzegane, czyli nawet reguły wewnętrzne nie były przestrzegane podczas wyłaniania wykonawców. Druga kwestia to była kwestia najmu hal i czynszu najmu powierzchni tych hal, który był znacząco zaniżony i to wykazała Najwyższa Izba Kontroli, czy nie doszło do narażenia Skarbu Państwa na stratę blisko 40 000 tys. zł. Uważam, że do tego ministerstwo powinno się w jakimś zakresie odnieść, relacjonując wydatki za 2019 rok. Więc panie ministrze, to nie był tylko spór czysto interpretacyjny, ale mówimy tutaj o twardych faktach i milionach złotych. Dziękuję.

**Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):**

I jest zawiadomienie do prokuratury złożone przez NIK w tej sprawie.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękujemy, panie pośle. Pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz i jeszcze raz chyba pani poseł Barbara Dolniak. Tak?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Panie ministrze, ja chciałabym tylko zwrócić uwagę na to, że ten wzrost ilości spraw, które trafiają do sądów powszechnych, aby były tam rozstrzygane, to jest to jak najbardziej właściwa diagnoza. Wy nic nie zrobiliście, żeby ten problem rozwiązać. Wasze działania ograniczały się tylko do atakowania niezależności sądów, ograniczały się do zmian personalnych, ale nie zrobiliście absolutnie nic, aby właśnie obywatele za te ciężkie miliony, o których teraz rozmawiamy, mieli zapewnione prawo do sądu. Takich rzeczy nie zmienialiście. To jest główny zarzut, który wobec państwa formułujemy.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję. Pani poseł Dolniak, bardzo proszę.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, ja krótko odniosę się do tego, co powiedział pan minister. Po pierwsze, o ile sobie dobrze przypominam, panie ministrze, a pamięć mnie tutaj nie myli, Najwyższa Izba Kontroli skierowała szereg zawiadomień do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przeprowadzanymi czynnościami kontrolnymi, jeżeli chodzi o więziennictwo. To jest jedna kwestia.

Druga kwestia dotycząca sądu. Jak omawialiśmy wykonanie budżetu za poprzednie lata, czy planowaliśmy budżet na rok 2019, to ja już wówczas wskazywałam na potrzebę, zresztą zgłaszałam poprawki, zwiększenia budżetu sądów, właśnie między innymi pozwalającą na zintensyfikowanie informatyzacji sądów. Niestety te propozycje nie były uwzględniane, a właśnie czas epidemii pokazał, że mając odpowiednio zinformatyzowane sądy, to te sądy mogłyby, oczywiście przy uwzględnieniu reżimu sanitarnego i sytuacji, jaka została wywołana epidemią, funkcjonować. Na pewno zdaje pan sobie sprawę z tego, ile rozpraw należało odwołać w związku z okresem epidemii, a ile z nich można było odbyć drogą internetową. Chociażby kwestia tymczasowych aresztowań i zażaleń, na przykład te postanowienia. To znacznie usprawniłoby pracę sądu i to w sposób zdecydowany, nawet przy ogromnym nakładzie pracy sędziów, bo ta ilość załatwionych spraw wynika właśnie z intensywnej pracy sędziów. Można byłoby wyeliminować te sytuacje, które spowodują, że kolejna rozprawa odbędzie się znowu za ileś miesięcy. Za każdą sprawą stoi obywatel. W związku z tym tak należy patrzeć na wymiar sprawiedliwości. I to nie chodzi o to, że się nie uwzględnia działań podjętych w stosunku do sądów w okresie pandemii i ochrony obywatela, tylko chodzi o to, żeby przewidywać. Minister Sprawiedliwości jest od tego, żeby myśleć perspektywicznie. Zakładać, że mogą wydarzyć się sytuacje, które postawią daną instytucję w trudnej sytuacji i takie podejmować działania, które niebezpieczeństwo takich zdarzeń pozwolą w sposób łatwy wyeliminować. Za każdą sprawą stoi obywatel, a w związku z tym tak zależy wydawać pieniądze, żeby patrzeć na te działania, które muszą być dokonane w pierwszej kolejności i te, które mogą poczekać. Informatyzacja sądu jest bezapelacyjnie jednym z najistotniejszych elementów reformy wymiaru sprawiedliwości. Mając skomputeryzowany i dobrze funkcjonujący wymiar sprawiedliwości, tylko i wyłącznie przysłużymy się obywatelowi. W tym zakresie są moje uwagi, ponieważ ja już to wcześniej zgłaszałam, że sądom potrzebne są finanse i o nie, jako Ministerstwo Sprawiedliwości, należało się starać, by proces informatyzacji i działań w tym zakresie był jak najszybciej zrealizowany. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję, pani poseł. Pan minister Michał Wójcik, bardzo proszę.

**Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:**

Tak. Ja odniosę się krótko do tych kolejnych uwag. Panie pośle, pan myśli o kwestii dotyczącej dzierżaw hal. Chodzi o te hale, które są budowane i funkcjonują w ramach jednostek penitencjarnych i tam pracodawcy zatrudniają osoby osadzone i produkują różne rzeczy. Zarzut był taki, ja to bardzo dokładnie wyjaśniałem w czasie posiedzenia Komisji, że stawka czynszu była niższa niż w innych częściach miasta. W różnych miejscach w Polsce, bo było kilka takich jednostek kontrolowanych. Ja to już wielokrotnie tłumaczyłem, ale jestem gotowy to wyjaśnić jeszcze raz. Jeżeli ma pan reżim polegający na tym, że jest przywięzienny zakład, umiejscowiony w ramach jednostki penitencjarnej gdzie, jeżeli się wjeżdża, to wszystko jest kontrolowane, można tak naprawdę prowadzić działalność tylko w określonym czasie, bo przecież o godzinie 22.00 zamknięty jest już praktycznie cały teren i przez kolejnych 10 godzin teren ten jest zamknięty, to jest pytanie, czy stawka czynszu powinna być taka sama w centrum miasta i w tym miejscu? I to był właśnie ten zarzut. O to chodziło. Ja uważam, że stawka rynkowa to stawka, którą określa się w drodze składania konkretnych ofert przez pracodawców. Ta stawka była określona przez pracodawców. Nikt więcej nie chciałby dać. Ja to mówiłem już podczas jakiegoś posiedzenia Komisji. Jeśli byłoby to eldorado, to przecież pan poseł mógłby sobie taką działalność założyć i prowadzić w ramach jednostki penitencjarnej. Przecież my musimy szukać przedsię-

biorców, którym tutaj dziękuję za to, że oni w ogóle chcą tworzyć miejsca pracy i korzystać z tej naszej oferty, bo zbudowaliśmy wiele takich hal. Za waszych czasów po prostu tego nie było, a wiadomo, jaki był wskaźnik zatrudnienia osób osadzonych. My dzięki temu, że dzisiaj ten wskaźnik został drastycznie podniesiony, mamy więcej środków między innymi na Fundusz Sprawiedliwości. Potem pewnie chciał pan rozmawiać o tych słynnych kamizelkach, skoro mówił pan o dzieciach. Minister Sprawiedliwości zgodził się, żeby z Funduszu Sprawiedliwości kupić kamizelki czy wspierać straże pożarne. To są właśnie pieniądze wypracowane między innymi przez osadzonych. Z ich wynagrodzenia 8% idzie do Funduszu Sprawiedliwości. To jest jedna rzecz.

Jeżeli chodzi o drugą sprawę, kwestię dotyczącą wideokonferencji, czy w czasie pandemii można skorzystać z jakichś narzędzi, które usprawniałyby prowadzenie postępowań. Oczywiście i przecież my to zrobiliśmy. Szanowni państwo, przecież głosowaliśmy razem w ramach tarczy covidowej. Usprawniliśmy postępowanie wykonawcze, żeby osadzeni nie przemieszczali się pomiędzy jednostkami penitencjarnymi. Usprawniliśmy także kwestię dotyczącą postępowań przygotowawczych. My prowadzimy wideokonferencje. To jest właśnie jeden z takich przykładów.

Jeżeli chodzi o prokuraturę, to chciałbym, żeby uzupełniła to jeszcze pani prokurator Agata Gałuszka, bo jest tu dziś ze mną, a to jest ważna rzecz dotycząca między innymi tymczasowo aresztowanych i postępowań w tym przedmiocie. Jeżeli mogę, to chciałbym oddać głos, pani przewodnicząca.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Bardzo proszę.

**Zastępca Prokuratora Krajowego Agata Gałuszka-Górska:**

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Ja chciałam powiedzieć, że jeżeli chodzi o postępowanie przygotowawcze, to tutaj mimo wprowadzonego reżimu sanitarnego właściwie wszystkie postępowania przygotowawcze toczą się zgodnie z ustalonymi zasadami. Prokuratura nie zawiesiła swojej działalności i jeżeli chodzi o tymczasowo aresztowanych i wszystkie postępowania związane z jego stosowaniem czy przedłużeniem tymczasowego aresztowania, to wszystkie postępowania odbywały się zgodnie z terminami przewidzianymi Kodeksem postępowania karnego, przy ścisłej współpracy z sądami w tym zakresie i przy wykorzystaniu tych technik, które są możliwe, czyli maksymalne wykorzystanie przesłuchań na odległość i wideokonferencji. Zresztą przysłuchiwałam się też dyskusji na ten temat ostatnio, co do wprowadzanych zmian w tarczy antykryzysowej 4.0. To też wszystko służy temu, żeby ograniczyć do minimum przemieszczanie osób tymczasowo aresztowanych, ale z zachowaniem ich prawa do obrony, bo jaki jest kłopot, żeby adwokat, na przykład na miejscu w zakładzie karnym uczestniczył w tego rodzaju posiedzeniu dotyczącym tymczasowego aresztowania? To praw podejrzanego w żaden sposób nie narusza. Tak że chciałam zapewnić państwa, że mimo reżimu sanitarnego, mimo tej epidemii, te czynności są prowadzone w sposób skuteczny, terminowy i w doskonałej współpracy z sądami. Dziękuję.

**Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:**

Jeszcze jedno w tym zakresie. My tutaj chcemy powiedzieć…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Tylko proszę tak szybciej, panie ministrze.

**Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:**

Tak, to jest dosłownie jedno zdanie. Odbywaliśmy praktycznie co tydzień wideokonferencje z dyrektorami czy z prezesami sądów. Niemal na bieżąco po prostu, żeby usprawnić funkcjonowanie sądów. Szanowni państwo, co do tych zawiadomień to jest kwestia taka, że oczywiście było wiele zawiadomień. Te postępowania zostały umorzone, bo tam nie było wyczerpania znamion czynów zabronionych. Absolutnie. Nie chcę rozszerzać tego wątku. Według mojej najlepszej wiedzy jedno postępowanie toczy się cały czas. Chodzi o ten tor w Kaliszu za trzysta kilkadziesiąt tysięcy złotych, o ile dobrze pamiętam. Proszę pamiętać, że tam była natychmiastowa moja decyzja, kiedy dowiedziałem się, że mogą być gdzieś jakieś wątpliwości, bo nie przesądzam tutaj o niczyjej winie. Pole-

ciłem natychmiast Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej zwolnić komendanta tej jednostki.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Zamykam dyskusję, proszę państwa. Bardzo serdecznie dziękuję, ale możecie nam państwo oczywiście towarzyszyć, panie ministrze i wspierać panią prokurator, którą bardzo serdecznie witam. Witam panią Agatę Gałuszkę-Górską, zastępcę Prokuratora Krajowego oraz pana Lesława Wydrę, dyrektora Biura Budżetu i Majątku Prokuratury. Proszę państwa, przechodzimy do części budżetowej 88 i bardzo proszę panią prokurator o zreferowanie tej części.

**Zastępca PK Agata Gałuszka-Górska:**

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w imieniu pana prokuratora krajowego Bogdana Święczkowskiego, pierwszego zastępcy Prokuratora Generalnego, mam zaszczyt przedstawić przed Wysoką Komisją sprawozdanie z wykonania budżetu w 2019 roku w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Jeżeli chodzi o plan dochodów budżetowych, to zgodnie z ustawą budżetową wynosił on 10 500 tys. zł i został zrealizowany w wysokości przewyższającej te założenia, bo w wysokości 13 029 tys. zł. Jeżeli chodzi o dochody, to państwo doskonale się orientujecie, że zadania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w przeciwieństwie do niektórych tutaj zadań, jakie przedstawił pan wiceminister sprawiedliwości, nie są nakierowane na zysk. Te dochody wynikają głównie ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych i stąd ta różnica, bo trudno to przewidzieć. Niekiedy tego rodzaju pożyczki spłacane są przez prokuratorów wcześniej i stąd tego rodzaju dochody.

Jeżeli chodzi o wydatki, to zgodnie z ustawą budżetową budżet ten wynosił 2 628 000 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu został on zwiększony ogółem o kwotę 29 060 tys. zł i to zwiększenie wynikało z otrzymanych dodatkowych środków z tytułu rezerw celowych. Rezerwa celowa wyniosła 29 059 tys. zł i rezerwa ogólna w kwocie 12 000 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 2 655 000 tys. zł i stanowiło to w ubiegłym roku budżetowym 100 % planowanych wydatków. Te wydatki w porównaniu z 2018 rokiem były wyższe o 220 000 tys. zł. Wykonanie dotyczyło działu 752, czyli Obrona narodowa. Tutaj wydatki wyniosły 45 015 tys. zł, czyli 1,7 % budżetu w części 88.

Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Tutaj mamy wydatki w kwocie 356 063 tys. zł, czyli 13,43 %. Podstawowy dział związany z działalnością prokuratury, czyli zadaniami prokuratury w zakresie strzeżenia praworządności, a przede wszystkim ścigania przestępczości i tutaj mamy 2 253 000 tys. zł, czyli 84,87 %. Jeżeli chodzi o strukturę tych wydatków, to mamy tutaj wynagrodzenia – 68,93 % i pozapłacowe wydatki bieżące – 22,18 %, wydatki majątkowe – 4,38 % oraz pochodne od wynagrodzeń, czyli 4,32 %, a także świadczenia na rzecz osób fizycznych, czyli 0,18 %.

Zawsze państwa interesują kwestie wydatków na postępowanie przygotowawcze, czyli te najistotniejsze wydatki. Tutaj według planu ustawy budżetowej planowaliśmy wydatki w kwocie 240 051 tys. zł. W trakcie realizacji został zwiększony ten plan o kwotę 7071 tys. zł i dotyczyło to wprost kosztów związanych z prowadzeniem postępowań przygotowawczych. Na ten cel uzyskaliśmy też kwoty z rezerwy celowej, o której mówiłam, w wysokości 4008 tys. zł. Przedstawiając dane dotyczące postępowań przygotowawczych chciałam wskazać na krótkie dane statystyczne, które też troszkę przybliżą fakt, że te wydatki, o których mówiłam, przekraczające 2 000 000 tys. zł, mają niejako pokrycie w osiągnięciach z tytułu prowadzonych postępowań przygotowawczych i wynika z prowadzonych postępowań przygotowawczych przez prokuraturę. Trzeba podkreślić, że wartość zabezpieczonego mienia w sprawach prowadzonych w 2019 roku w prokuraturze wyniosła prawie 4 000 000 tys. zł, jeżeli chodzi o prowadzone postępowania, co było prawie o 3 000 000 tys. zł wyższe od wartości zabezpieczonego mienia w 2018 roku. Zawsze interesują państwa te kwestie, bo tutaj często jest wskazywana sprawa, że zabezpieczenia te są w toku prowadzonych i niezakończonych postępowań, ale chciałam też państwu powiedzieć, że kwota zabezpieczonego mienia w postępowa-

niach przygotowawczych zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia do sądu wyniosła ponad 1 000 000 tys. zł, czyli to są już te kwoty, które realnie zostały przekazane z aktami oskarżenia do sądu. Trzeba też w tym miejscu wskazać na kwestie postępowań przygotowawczych związanych z uszczupleniem lub narażeniem na uszczuplenie podatku od towarów i usług objętych zarzutami. Tutaj mamy kwotę w 2019 roku powyżej 22 500 000 tys. zł, co praktycznie w ponad 100 % zwiększyło się w stosunku do tożsamych danych z 2018 roku. To wskazuje na to, że działalność prokuratury i skuteczność prowadzenia tego rodzaju postępowań stale rośnie, z równoczesnym wzrostem ilości spraw, które wpływają do prokuratury.

Końcowo, żeby nie przedłużać, chciałam powiedzieć, że zarówno realizacja wydatków, jak i dochodów budżetowych została oceniona przez Najwyższą Izbę Kontroli pozytywnie. Za to serdecznie dziękuję, bo mimo różnych ograniczeń, my też mieliśmy wtedy szczególny czas w prokuraturze, jak państwo wiedzą. Potem zahaczyło to o czas epidemii, ale wszystko udało się sprawnie przeprowadzić. Bardzo dziękuję za tę współpracę. Dziękuję państwu za możliwość przedstawienia sprawozdania i proszę uprzejmie o jego życzliwą ocenę.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję serdecznie. Głos chciała zabrać pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz, proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Tak. Dziękuję bardzo. Ja chciałbym się oczywiście odnieść do tego sformułowania, którego pani użyła.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Przepraszam. Przepraszam pani przewodnicząca, chciałam być bardzo uprzejma wobec pani, ale muszę wygłosić opinię BAS-u wraz z konkluzją. Tak że pani pozwoli. Realizacja budżetu w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury przebiegała w 2019 roku dobrze, zarówno w zakresie dochodów, jak i wydatków. Osiągnięte dochody były wyższe o 26,5 % od planowanych, wydatki zaś wykonano w 100 % planu po zmianach. Realizacja budżetu w układzie zadaniowym była dość dobra. Najwyższa Izba Kontroli za wykonanie budżetu tej części wystawiła ogólną ocenę pozytywną, stąd rekomendować należy przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu w części 88. Czy pani Anna Mach chciałaby jeszcze coś od siebie dodać? Bardzo proszę.

**Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:**

Dziękuję bardzo. Chciałam tylko powiedzieć, że tak naprawdę nieprawidłowości stwierdziliśmy tylko w jednej z pięciu kontrolowanych w ramach tej części jednostek. W pozostałym zakresie oceniliśmy wykonanie budżetu pozytywnie. W kwestiach dotyczących sprawozdawczości, jeżeli stwierdzone były nieprawidłowości, to były one poprawiane jeszcze w czasie kontroli poprzez dokonywanie odpowiednich korekt sprawozdań. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (KO):**

Dziękuję bardzo. Ja bym chciała się tutaj odnieść do tego sformułowania pani prokurator, która zwróciła uwagę na to, co jest najważniejsze dla ludzi, a mianowicie jak wydatkowane były środki w znaczącej przecież kwocie 2 000 000 tys. zł. W tym aspekcie ścigania przestępstw użyła pani sformułowania, że one mają pokrycie w osiągnięciach dotyczących postępowań przygotowawczych. Powiem szczerze, że ja przyjmuję z bardzo dużym zdziwieniem to sformułowanie. Zwłaszcza, że mam przed sobą statystyki ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczące postępowań przygotowawczych i widzę, że sprawy, które były prowadzone powyżej roku do dwóch lat, to w 2015 roku było takich spraw 2194, natomiast po 5 latach rządów PiS jest ich już 4487. Spraw, które były prowadzone przecież dla ludzi, tak? Ważne sprawy, które powinny szybko zostać wyjaśnione, 1019

było takich, które były prowadzone dłużej niż 2 lata i do 5 lat, a po pięciu latach rządów PiS takich spraw jest 2323. Widzimy więc, że im więcej pieniędzy jest przeznaczanych z budżetu państwa, pieniędzy wpłacanych tam przecież przez podatników, ciężko zarobionych pieniędzy, które idą na jakąś instytucję, to tym mniej sprawna ta instytucja okazuje się być. To jest podstawowe pytanie, co obywatele mają z działań, które państwo prowadzą? Z wydatków, których państwo dokonują? Mówiąc wprost nasuwa się jeden wniosek. Gdyby to zapisać na przykład w postaci takiego matematycznego wzoru, to można byłoby naprawdę powiedzieć, że wzrost nakładów na kontrolowane przez PiS instytucje jest odwrotnie proporcjonalny do zmiany ich skuteczności. Innymi słowy, coraz więcej płacimy, my obywatele, za coraz bardziej niesprawne i nieefektywnie działające instytucje kierowane przez PiS. PiS, jego instytucje i ludzie, którzy w nich są przez PiS zatrudniani, po prostu marnotrawią publiczne pieniądze.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję. Pani przewodnicząca, prosiłabym, żeby może w następnych wypowiedziach, mam nadzieję, że już ich dzisiaj więcej nie będzie, nie używać non stop skrótu naszego ugrupowania. Moja partia, do której należę, nazywa się Prawo i Sprawiedliwość. Bardzo proszę, pan poseł Arkadiusz Myrcha.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, pani prokurator, mam tylko dwa pytania do wystąpienia. W pierwszej kolejności sobie zanotowałem, bo chyba nie było tego w wystąpieniu, liczby skarg na przewlekłość i odszkodowań wypłacanych z tytułu skarg na przewlekłość. Jeśli dobrze pamiętam, to skarg zostało uwzględnionych ponad 120 i ta kwota zasądzonych odszkodowań wyniosła blisko 400 000 tys. zł, co jest znaczącym wzrostem w stosunku do lat poprzednich. To jest jedna kwestia.

Druga sprawa. Prosiłbym o wskazanie, ile w 2019 roku zostało przeznaczonych środków z uwagi na otwarcie nowej siedziby Prokuratury Krajowej przy ulicy Postępu 3? Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję panu. Pani poseł Barbara Dolniak połączy się z nami, bardzo proszę.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Odkąd jestem posłem, to pamiętam, że za każdym razem, gdy ustalaliśmy budżet Rzecznika Praw Obywatelskich to większość sejmowa bardzo kroiła ten budżet. W zaleceniach, w uwagach Najwyższej Izby Kontroli jest postulat o to, żeby zwiększać ten budżet w odniesieniu do tej instytucji. Jak wcześniej zauważyła pani przewodnicząca Gasiuk-Pihowicz, jest pewna tendencja, że im więcej się dostaje pieniędzy, tym bardziej spadają wyniki. Niestety to nie jest tak, jak powiedziała pani prokurator, że ilość załatwionych spraw i wyniki idą wprost proporcjonalnie do przyznawanego budżetu, bo niestety te wyniki, jak spojrzy się na statystykę, są nie najlepsze. Ilość spraw niezałatwionych rośnie, czyli tych trwających rok i więcej. Proszę pamiętać, że sprawiedliwość, jeżeli chodzi o postępowanie karne i sprawy karne, nie zależy tylko od wysokości kary, na którą ostatnio słyszymy stale powołują się rządzący, ale na tempo, na szybkość jej wymierzenia i na jej nieuchronność. Jeżeli postępowania trwają dwa, trzy i więcej lat, to rozpiętość między popełnieniem czynu, a wymierzeniem kary, czyli tym odczuciem społecznym, jest coraz większa, a odczucie to coraz mniej korzystne. W związku z tym ja chciałabym, żebyśmy któregoś razu usiedli w trakcie posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i mogli powiedzieć, tak to tempo pracy jest właściwe, a ilość spraw się zmniejsza. W związku z czym też budżet stanowi swoistego rodzaju wyróżnienie i jego zwiększanie właśnie dla aktywizacji poszczególnych dziedzin w danej instytucji. W związku z tym im mniej będzie postępowań ze skargi na przewlekłość, tym dla prokuratorów korzystniejsza sytuacja. Oczywiście możemy powiedzieć, że prokurator może zrobić tylko tyle, na ile pozwalają mu czas i możliwości własnego działania jako człowieka prowadzącego postępowanie. Stąd też nie jest w stanie zrobić więcej i te skargi bardzo często są, dlatego że ilość spraw jest tak duża, że prokurator nie jest w stanie zdążyć przeprowadzić wszystkich spraw. A może jest to efekt kadrowania? Zarówno grupy prokuratorskiej, jak i pracowni-

ków, bo bez nich prokuratora właściwie nie będzie pracować. Właściwe planowanie, jak szybko rozwiązać i zakończyć sprawy, które dotykają pokrzywdzonych, a więc wymagają szybkiego rozstrzygnięcia. W związku z tym ja również przychylam się do pytania, jak w wydatkach budżetowych kształtuje się kwestia wypłaconych odszkodowań z tytułu skarg na przewlekłość postępowania i w jakich pułapach kwotowych odszkodowania za ostatni rok były wypłacane? Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję bardzo, pani poseł. Pani prokurator, bardzo proszę o takie konkretne odpowiedzi na te przewlekłe pytania.

**Zastępca PK Agata Gałuszka-Górska:**

Szanowna pani przewodnicząca, Szanowna Komisjo. W zakresie wskazanych przez panią poseł danych statystycznych dotyczących czasu trwania postępowania przygotowawczego, to proszę państwa jest to jedno z kryteriów oceny działalności prokuratury. Wiadomo, celem działalności prokuratury jest jak najsprawniejsze i jak najszybsze prowadzenie postępowań przygotowawczych, ale tych danych statystycznych nie można oceniać w oderwaniu od tego, jaki charakter mają te postępowania, jaka jest ich liczba w skali kraju, jak również w oderwaniu od tych danych, które dotyczą podjęcia na nowo, uprzednio umorzonych postępowań przygotowawczych. Jak wiedzą państwo doskonale, czas trwania postępowania liczy się od wszczęcia i te wszystkie dane się sumują. My tutaj jesteśmy bardzo rzetelni, jeżeli chodzi o te dane i doskonale państwo wiedzą, jaka liczba spraw z powodu nieprawidłowego prowadzenia ich w poprzednich latach musiała zostać podjęta na nowo. Tak samo jaka liczba spraw uprzednio zawieszonych musiała zostać podjęta ze względu na chociażby coraz bardziej skuteczną działalność służb, które z nami współpracują, a więc służb policji i innych służb. I bardzo dobrze, bo to też są sprawy, których rozstrzygnięcia domagają się obywatele. To jest jeden aspekt. Drugi aspekt dotyczy tego, jakie sprawy mamy teraz w prokuraturze. Proszę państwa, rodzaj i charakter przestępczości w ciągu ostatnich lat uległ zasadniczej zmianie. Stąd akcent na sprawy gospodarcze, a wśród nich również sprawy chociażby reprywatyzacyjne. Przecież państwo wiedzą doskonale, że wcześniej te sprawy w ogóle nie były prowadzone przez prokuraturę. Wiedzą państwo doskonale, że takie postępowanie nie zakończy się w okresie trzech miesięcy, tylko wymaga głębokich analiz, niejednokrotnie skomplikowanych opinii prawnych i nie tylko prawnych, ale merytorycznych. Tutaj też chciałam wskazać na takie działania prokuratury, przy doskonałej współpracy z ministrem sprawiedliwości panem Zbigniewem Ziobro, które doprowadziły po tylu latach do powstania wyspecjalizowanej instytucji, która zajmuje się kompleksowymi opiniami w zakresie spraw gospodarczych i finansowych. Chodzi tutaj o Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi. Tutaj już mamy pierwsze efekty działalności, a ten Instytut powstał właściwie rok temu. Proszę państwa, to są właśnie takie realne działania, które długofalowo będą przynosiły efekty w prowadzonych postępowaniach. Aż się rozpętała burza nad moimi słowami, ale mam nadzieję, że będą państwo mogli obserwować w miarę upływu czasu skuteczność tych działań, jakie prowadzi prokuratura.

Tak samo wcześniej na kanwie sądów była poruszana kwestia dotycząca informatyzacji. Muszą państwo wiedzieć, że jeżeli chodzi o prokuraturę, to jesteśmy w tej kwestii pionierem. Na system digitalizacji akt uzyskaliśmy z funduszy unijnych ponad 156 000 tys. zł i wszystko wskazuje na to, bo teraz ten projekt toczy się bardzo dynamicznie, zresztą nadzoruję realizację tego projektu, że w przyszłym roku zostanie on wprowadzony. Mamy teraz takie pilotaże w poszczególnych jednostkach regionalnych i liczymy na to, że wymiana akt między sądami a prokuraturą, docelowo będzie się odbywała tylko elektronicznie. To tak samo przyspieszy postępowania. Te działania są prowadzone. Pani poseł, ja też bym chciała, żeby było jeszcze lepiej, jeszcze szybciej, jeszcze sprawniej, ale tak jak mówię, nie można patrzeć na te dane statystyczne tylko w sposób wybiórczy.

Jeżeli chodzi o skargi na przewlekłość postępowania. Bardzo się na tym pochylamy i oczywiście jest to bolączką. Ja bym chciała, żeby żadna skarga na przewlekłość postępowania nie została uwzględniona, ale została. Spójrzmy na statystykę. Kwoty zasądzone są wyższe od ubiegłego roku, ale jeżeli chodzi o liczbę skarg uwzględnionych na prze-

wlekłość, to proporcjonalnie ona utrzymuje się od ostatnich pięciu lat na praktycznie tożsamym poziomie. Spójrzmy nie tylko na kwoty, bo kwota wzrosła. Ja uważam nawet, że bardzo dobrze się dzieje, bo po to były te zmiany ustawy dotyczącej skarg na przewlekłość wprowadzone, żeby wreszcie realne kwoty należności, jeżeli jest pokrzywdzona osoba i rzeczywiście wymiar sprawiedliwości, w tym prokuratura, nie zadziałał w sposób sprawny, to żeby osoba pokrzywdzona uzyskała realne odszkodowanie. Stąd jest też ta różnica. Ja pamiętam, bo pracowaliśmy swego czasu nad tą ustawą, żeby i te kwoty były realnie zasądzone. Na ten aspekt sprawy trzeba spojrzeć z innego punktu widzenia. I tak ten procent, czyli 30%, to jest oczywiście za dużo i pracujemy nad tym, ale też proszę na to spojrzeć pod tym kątem. Ja mówię o czterech latach, za które odpowiadam. I tak, o 30% za dużo, panie pośle i pracujemy nad tym. Tak jak mówię, to też jest długotrwały proces naprawy tego, co w prokuraturze było wcześniej. Ja tutaj jestem nie jako polityk, tylko jako prokurator, mam nadzieję profesjonalista niezależny i odnoszę się tylko do twardych danych, a nie muszę państwu tłumaczyć, że każde dane statystyczne mogą być interpretowane w dowolny sposób. Uważam, że akurat te dane statystyczne, chociażby te, które przytoczyłam, po prostu się bronią i wskazują na skuteczność pracy prokuratury.

Jeżeli chodzi o siedzibę prokuratury, to zanim się odniesiemy do wydatków, może odnieśmy się do takiej okoliczności, że prokuratura najwyższego szczebla w tym kraju po raz pierwszy w całej swojej historii ma własną siedzibę. Proszę państwa, jakie były kiedyś warunki w Ministerstwie Sprawiedliwości, gdzie kątem siedziała Prokuratura Krajowa, to ja nie muszę mówić, ale też to pamiętam. Potem wynajmowana była siedziba w zacnym miejscu, bo na ulicy Rakowieckiej i były wydatki rzędu ponad 10 000 tys. zł rocznie za wynajem. Wreszcie, zresztą dzięki Ministerstwu Sprawiedliwości, udało się zagospodarowane pieniądze na pewnym etapie przeznaczyć na zakup nowej siedziby. Udało się uzyskać siedzibę dla prokuratury, która po pierwsze, jest nowoczesna i pozwala na to, aby wszystkie departamenty i biura Prokuratury Krajowej znajdowały się w jednym budynku. Ja nie muszę państwu mówić, że to się również przekłada na koszty funkcjonowania prokuratury. Jest ze mną tutaj pan dyrektor Biura Budżetu i Majątku Prokuratury, który funkcjonował przez te wszystkie lata w zupełnie odległej części Warszawy. Ja państwu nie muszę mówić, jak to komplikuje pracę i jak utrudnia nadzór nad podległymi departamentami i biurami. Mamy tutaj wreszcie nowoczesną siedzibę na miarę potrzeb XXI wieku, umożliwiającą również to, o czym mówiła bardzo słusznie pani poseł Dolniak, czyli informatyzację. Mamy wreszcie dwie niezależne serwerownie, gdzie….

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Pani prokurator, prosiłabym… Wierzymy, że macie warunki do pracy i się z tego bardzo cieszymy.

**Zastępca PK Agata Gałuszka-Górska:**

Ja przepraszam, bo zdarza mi się trochę rozgadać. Jeżeli chodzi o wydatki w 2019 roku, to w zakresie wydatków związanych z dostosowaniem tego budynku, bo to był remont, to nie była budowa siedziby prokuratury, zostały one również skontrolowane przez Najwyższą Izbę Kontroli na takiej reprezentatywnej próbie. Teraz uczciwie powiem, że nie wskażę tej kwoty właśnie z tego prostego powodu, że jesteśmy na etapie jej rozliczania. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów mamy tutaj również szczegółowe odbiory wszystkich robót, prac, które są, wszystkie usterki i tak dalej. Proszę o zwrócenie się w trybie zapytania, to jak będziemy w stanie…

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Ja chciałbym…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Panie pośle, bardzo proszę się nie wypowiadać bez udzielenia głosu.

**Zastępca PK Agata Gałuszka-Górska:**

Nie jestem w stanie tego na ten moment przedstawić. Nie chciałabym tutaj udzielić błędnej informacji. Myślę, że ta informacja będzie publicznie dostępna, zwłaszcza że spra-

wozdania finansowe, chociażby za uprzedni rok, już zostały przedstawione do odpowiednich instytucji i z nich też wynikają te wydatki. W tym momencie nie chciałam tego przesądzać.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Ale przepraszam, to może chociaż w przybliżeniu poda pani, ile to jest? Chociaż co do miliona.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Panie pośle…

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Przepraszam, ale różnymi wydatkami są państwo w stanie operować co do konkretnych złotówek, a to taka największa inwestycja w historii prokuratury i nawet przybliżonej kwoty nie są państwo w stanie podać?

**Zastępca PK Agata Gałuszka-Górska:**

Panie pośle, z całym szacunkiem, ale to nie jest największa inwestycja w historii prokuratury, ponieważ mamy budowy prokuratur od podstaw.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Tym bardziej, że w drodze pisemnej też się o to zwracaliśmy.

**Zastępca PK Agata Gałuszka-Górska:**

Pozwoli więc pan, że poproszę o cierpliwość i jak będę miała te dane, to Prokuratura Krajowa jak najbardziej ich udzieli. Dziękuję.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):**

Pisemnie prokuratura też odmawia udzielenia tej informacji.

**Zastępca PK Agata Gałuszka-Górska:**

Udzielimy. Proszę się nie martwić.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Bardzo dziękuję, pani prokurator. Zamykamy dyskusję. Czy jest sprzeciw co do pozytywnego zaopiniowania budżetu w części 88? Jest. Dziękuję.

Bardzo serdecznie dziękuję zaproszonym gościom. Nie będziemy już państwa przetrzymywać. Bardzo dziękuję za udział w dzisiejszym posiedzeniu Komisji. Pragnę też podziękować wszystkim przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli. Pozwolę sobie państwa wymienić, bo nie wszystkie osoby wymieniłam. Dziękuję pani Annie Mach, jest obecna tu jeszcze z nami, pani Annie Rybczyńskiej, panu Dariuszowi Zieleckiemu, panu Mieczysławowi Kosmalskiemu, pani Grażynie Przywarze, panu Piotrowi Miklisowi, panu Przemysławowi Fedorowiczowi, panu Andrzejowi Aleksandrowiczowi, panu Adamowi Kończakowi, panu Andrzejowi Maciejewskiemu i pani Lucynie Cierzniakowskiej-Morzyńskiej. Bardzo serdecznie dziękujemy również przedstawicielowi Ministerstwa Finansów panu Mirosławowi Stasiakowi.

Proszę państwa, w związku z tym, że do niektórych sprawozdań z wykonania budżetu państwa w roku 2019 został zgłoszony sprzeciw, opinie w ich zakresie wyrazimy w głosowaniu. Teraz bardzo proszę, abyśmy się zalogowali i sprawdzimy kworum. Proszę wszystkich, którzy są z nami online, aby nacisnęli dowolny przycisk. Naciskamy dowolny przycisk, wysyłamy, sprawdzamy kworum. Mamy kworum. 20 osób głosuje. Jeszcze raz powtarzam, że w związku z tym, iż do niektórych sprawozdań z wykonania budżetu państwa w roku 2019 został zgłoszony sprzeciw, opinie w ich zakresie wyrazimy w głosowaniu. Co do pozostałych części Komisja przyjęła opinię pozytywną, a w związku z tym głosujemy do tych części, gdzie był sprzeciw.

Sprzeciw został zgłoszony w stosunku do części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Głosujemy każdy sprzeciw oczywiście osobno. Jeszcze raz powtarzam, część budżetowa 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Zgłoszony został sprzeciw odnośnie do sprawozdania budżetu.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią w sprawie wykonania budżetu państwa w roku 2019 w zakresie części numer 52? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o ogłoszenie wyników.

Głosowało 23 posłów, za przyjęciem części budżetowej 52 dotyczącej Krajowej Rady Sądownictwa głosowało 12 posłów, przeciw było 10, wstrzymał się 1 poseł.

Przechodzimy teraz do głosowania nad częścią budżetową 06 – Trybunał Konstytucyjny.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią w sprawie wykonania budżetu państwa w roku 2019 w zakresie części 06, dotyczącej Trybunału Konstytucyjnego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Zamykam głosowanie. Proszę o przedstawienie wyników głosowania.

Głosowały 24 osoby: za 12, przeciw 11, wstrzymała się 1. Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, przechodzimy teraz do części budżetowej 13 dotyczącej Instytutu Pamięci Narodowej i Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu. Był zgłoszony sprzeciw. Rozpoczynamy głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią w sprawie wykonania budżetu państwa w roku 2019 w zakresie części 13 dotyczącej Instytutu Pamięci Narodowej? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo, zamykam głosowanie. Proszę o przedstawienie wyników.

Głosowało 25 osób: za 13, przeciw 11, 1 osoba się wstrzymała. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przechodzimy do części budżetowej 15 – Sądy powszechne. Bardzo proszę, tu będziemy głosowali razem. Proszę państwa, części budżetowej 15 – Sądy powszechne, części budżetowej 37 – Sprawiedliwość, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 64, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości, zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów, dotacji podmiotowych, instytucji gospodarki budżetowej, a) Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucji Gospodarki Budżetowej, b) Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Mazovia”, państwowych funduszy celowych: a) Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, b) Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy. Tutaj będziemy głosować wszystko razem.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią w sprawie wykonania budżetu państwa w roku 2019 w zakresie części numer 15, 37, 83, 85? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, zamykam głosowanie. Bardzo proszę o przedstawienie wyników.

Głosowały 24 osoby: za 12, przeciw 11, wstrzymała się 1 osoba. Dziękuję serdecznie.

Przechodzimy do części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią w sprawie wykonania budżetu państwa w zakresie części 88? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, zamykam głosowanie. Bardzo proszę o przedstawienie wyników.

Głosowało 24 posłów: za 12, przeciw 11, 1 się wstrzymał. Dziękuję bardzo.

Tym sposobem zakończyliśmy część budżetową, ale mamy jeszcze drugi punkt dzisiejszego posiedzenia, a więc rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na rok… A, przepraszam bardzo, musimy wybrać posła sprawozdawcę do części budżetowej.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Proponuję, żeby pani przewodnicząca przyjęła rolę sprawozdawcy.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dobrze, dziękuję bardzo, wyrażam zgodę. Przyjmuję rolę sprawozdawcy. Czyli zamykam punkt pierwszy dzisiejszego posiedzenia.

Przechodzimy do punktu drugiego, rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na rok 2021. Wpłynęły do nas takie propozycje tematów i ewentualnie przyjęte przez Komisję propozycje zostaną przekazane do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w celu ich zaopiniowania. Proszę posłów wnioskodaw-

ców o uzasadnienie zgłoszonych tematów kontroli. Mamy propozycje tematów kontroli Najwyższej Izby Kontroli zgłoszone przez panią poseł wiceprzewodniczącą Annę Żukowską. Bardzo proszę.

**Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):**

Wysoka Komisjo, szanowni państwo posłowie i posłanki. Przesłałam cztery propozycje tematów kontroli NIK. Mam również upoważnienie od pana posła Krzysztofa Śmiszka, który łączy się z nami zdalnie, ale nie wie, czy będzie w stanie się połączyć i prosił, żebym również jego dwie propozycje przedstawiła, w związku z czym postaram się to szybko zrobić.

Pierwszą moją propozycją tematu kontroli NIK jest zasadność i rozmiary karania obywateli przez Państwową Inspekcję Sanitarną w okresie zwalczania pandemii. Jak się to ma do konstytucyjnej zasady państwa prawa i zasady proporcjonalnego wymiaru kary oraz zasady równości wobec prawa? Szanowni państwo, jesteśmy w okresie pandemii i wielu obywateli, obywatelek jest karanych karą administracyjna, która sięga nawet 30 tys. zł i w zasadzie leży to w dowolnym uznaniu, czy policja przekaże tę sprawę danego obywatela, który złamał zasady na przykład kwarantanny do sanepidu, czy też po prostu udzieli mandatu. To jest zasadnicza różnica, ponieważ mandat wynosi 500 zł, a ta kara może, tak jak już powiedziałam, sięgać nawet 30 tys. zł. Były takie sytuacje, które zostały zgłoszone do Rzecznika Praw Obywatelskich. Przepraszam bardzo, czy ja mówię do siebie, czy jak? Staram się naprawdę szybko… Dobrze, do Rzecznika Praw Obywatelskich, kiedy osoby ukarane informowały, że kara została wymierzona na tej podstawie, że policja próbowała się dodzwonić na przykład o godzinie 22.00 do danej osoby, ona nie odebrała telefonu, bo już spała i to było jedyną podstawą do stwierdzenia, że złamała zasady kwarantanny. W związku z czym uważam, że jest bardzo zasadne, żeby skontrolować rozmiary tej sytuacji, czyli ile takich kar zostało wymierzonych i moim zdaniem w wielu przypadkach ich wątpliwą zasadność wymierzenia takich kar. To jest pierwszy temat.

Drugi temat. Wymiar sprawiedliwości wobec łamania praw pracowniczych w 2020 roku. Czy sądy w wystarczającym stopniu uwzględniały interesy pracowników w sporach z pracodawcami? Tutaj jako przedstawicielka Lewicy jestem bardzo głęboko zainteresowana tym, czy sądy równomiernie przyglądały się interesowi pracowników i pracodawców? Interesują mnie też spory zbiorowe, ile ich było i w jaki sposób się zakończyły? Czy sądy brały pod uwagę szczególnie prawa pracowników i to czy pracodawca dokonał ich naruszeń? To jest drugi punkt.

Trzeci punkt. System instytucjonalny ochrony praw dziecka w Polsce. Uważam, że jest to ważny temat. Niestety jako Lewica mamy duże zastrzeżenia do działalności Rzecznika Praw Dziecka i uważam, że prawa dziecka w Polsce nie są odpowiednio chronione. Prawica stara się kwestionować między innymi zasadność edukacji seksualnej w szkołach, czy też… Ale byłby pan łaskaw nie przeszkadzać, panie ministrze. Czy też, jeżeli chodzi o osoby małoletnie będące orientacji nieheteroseksualnej, które niestety często w szkołach spotykają się z przykrymi uwagami, nie tylko ze środowiska rówieśniczego, ale bywa też, że również ze strony kadry nauczycielskiej. Dlatego bardzo proszę o skontrolowanie, w jaki sposób ochrona praw dziecka jest w Polsce realizowana? Czy wystarczający jest to sposób i czy w każdym przypadku w porę reagujemy na takie sytuacje, w których dzieci są narażone na nieprzychylne reakcje, które potem mogą powodować u nich problemy takiej natury, jak niestety bywa, że doprowadzają je również do prób samobójczych.

Czwarty punkt. System monitoringu wizyjnego w systemie bezpieczeństwa publicznego w Polsce w kontekście ustawy z dnia 10 maja 2018 o ochronie danych osobowych. Tutaj bardzo ważną kwestią jest oczywiście bezpieczeństwo publiczne, ale ja mam pytanie, czy to nie jest tak, że naruszamy często prawo do prywatności poprzez stosowanie tego monitoringu w takich miejscach, które mogą powodować dyskomfort wśród obywateli i kiedy to nie jest konieczne, kiedy zwłaszcza obywatel w takim mieście jak Warszawa przechodząc z domu do pracy często napotyka nawet kilkanaście kamer, które monitorują jego przemieszczanie się i na tej podstawie można odtworzyć ścieżkę, jaką pokonuje codziennie? W związku z czym mam pytanie o to, czy to jest w każdym przy-

padku zasadne? Chciałabym, żeby system monitoringu wizyjnego został przez Najwyższą Izbę Kontroli skontrolowany.

Następne dwa tematy prezentuję już w imieniu pana posła Krzysztofa Śmiszka. Pierwszy temat to efektywność działania administracji rządowej w zakresie zwalczania w Polsce przestępstw z nienawiści, w tym mowy nienawiści. Chciałam się dowiedzieć z panem posłem Krzysztofem Śmiszkiem, ale oczywiście również razem ze wszystkimi posłami i posłankami Lewicy, czy administracja rządowa podejmuje wystarczające działania i jakie to są działania w zakresie zwalczania tych przestępstw, które są przestępstwami niestety coraz powszechniejszymi. Spotykamy się z wieloma sytuacjami, w których mowa nienawiści jest również stosowana niestety przez przedstawicieli ugrupowania rządzącego. Jest to palący problem. Jest to coś, co powoduje bardzo głębokie podziały między Polkami i Polakami, dlatego że nakręcanie mowy nienawiści niestety staje się taką linią polityczną Prawa i Sprawiedliwości, zwłaszcza w ostatnich dniach. Mieliśmy również do czynienia z moim zdaniem haniebną wypowiedzią członka prezydium Komisji Sprawiedliwości, i uwaga, Praw Człowieka, bo tak brzmi pełna nazwa tej Komisji, którą pan poseł Czarnek raczył zakwestionować twierdząc, żebyśmy nie gadali o takich bzdurach jak prawa człowieka. Reszty jego wypowiedzi nie chcę cytować, bo nie chcę, żeby te słowa wybrzmiewały po raz kolejny w sferze publicznej, ale doskonale państwo wszyscy wiedzą, co poseł Czarnek powiedział również o przedstawicielach społeczności LGBT+.

Kolejny punkt, drugi i już ostatni, zgłoszony przez pana posła Śmiszka. Legalność działań władz samorządowych w kontekście podejmowanych przez nie uchwał anty-LGBT i ryzyko łamania przez nie podstawowych praw człowieka. Te uchwały, które prezentowane są przez niektóre władze samorządowe, głównie posługujące się takim templatem przygotowanym przez organizację pod tytułem Ordo Iuris, są naszym zdaniem czymś, co wiąże się z pierwszym tematem, o którym mówiłam, czyli tak naprawdę z mową nienawiści. W tych uchwałach przyjmuje się założenie, że osoby nieheteronormatywne są ideologią, a nie ludźmi i odsądza się je od człowieczeństwa. Uważam, że te uchwały są czymś, co bardzo szkodzi debacie publicznej, co bardzo szkodzi temu, jak postrzegany jest nasz kraj na arenie międzynarodowej. Myślę, że nikt tego po prostu nie rozumie, jeżeli chodzi o instytucje, które zajmują się ochroną praw człowieka, między innymi instytucje unijne i to naraża na szwank dobre imię naszego kraju. Dlatego ja również przyłączam się do postulatu pana posła Śmiszka, aby Najwyższa Izba Kontroli zbadała legalność tego typu uchwał, dlatego że tak naprawdę one są pewnym dezyderatem, który ma być narzucony w całym samorządzie. Oczywiście one nie mają żadnej mocy prawnej poza faktem uznania ludzi za nie ludzi. Dziękuję bardzo, to wszystko.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję, pani poseł. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Proszę, pan poseł Kazimierz Smoliński.

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Dziękuję, pani przewodnicząca. Na gorąco odnosząc się do tego, co pani poseł powiedziała, to końcówka tego sformułowania jest dosyć kuriozalna. W tym znaczeniu, że pani mówi, że te uchwały są nielegalne, a z drugiej strony pani mówi, że ma je Najwyższa Izba Kontroli skontrolować, tak? Przecież w Polsce istniej cały system, który umożliwia uznanie takich uchwał za niezgodne z prawem. Wiem, że są przecież takie uchwały. Jeżeli rzeczywiście naruszają aktualny stan prawny, to są uchylane, jeżeli w ostateczności tak uzna sąd. Absolutnie nie widzę potrzeby, żeby Najwyższa Izba Kontroli sprawdzała ich legalność, bo ona nie jest od tego. Mamy procedurę zaskarżenia takiej uchwały przez każdego i to zgodnie z przepisami o samorządzie terytorialnym można to zaskarżyć. Nie bardzo widzę tutaj rolę Najwyższej Izby Kontroli, która miałaby to robić. Jestem absolutnie przeciwny takiemu wnioskowi. To wcale nie oznacza, że temat nie jest istotny. Natomiast myślę, pani poseł, że co do tego, że nikt w Polsce nie chce pozbawiać środowiska, o którym pani mówi, jakichkolwiek praw, to myślę, że nie ma żadnych wątpliwości.

**Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):**

To nie jest środowisko tylko ludzie.

**Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):**

Nawet jeżeli są jakieś indywidualne wypowiedzi, które są uznawane za niewłaściwe, to absolutnie na pewno tej formacji politycznej, która rządzi, której jestem członkiem, a więc Prawu i Sprawiedliwości, do głowy by nam nie przyszło, żeby komukolwiek odbierać jakiekolwiek prawa. Konstytucja gwarantuje wszystkim równe prawa w Polsce. Czasami to ja się czuję dyskryminowany jako katolik, ale oczywiście nie donoszę na ten temat do Unii Europejskiej. Myślę, że na tle Europy Polska naprawdę wygląda dobrze i nie trzeba robić takiego problemu. Przestrzegajmy prawa, czytajmy konstytucję i stosujmy ją, a nie tylko nią wymachujmy, bo konstytucja naprawdę gwarantuje wszystkim równe prawa i nie trzeba w tym zakresie angażować Najwyższej Izby Kontroli. Myślę, że jest wiele sfer, gdzie Najwyższa Izba Kontroli powinna rzeczywiście skupić swoją aktywność, ale tu akurat nie bardzo widzę taką potrzebę.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Panie pośle, ja myślę, że bez względu na to na ile się godzimy z tymi propozycjami, to i tak ostatecznie Komisja Kontroli Państwowej będzie je opiniowała. Proponowałbym nie ograniczać tych propozycji. Nie boimy się kontroli, jeżeli Najwyższa Izba Kontroli wykaże legalność tego rodzaju działań samorządów, to po prostu będzie to tylko pozytywnie świadczyło o intencjach tych, którzy takie uchwały podejmowali. Prosiłbym też kolejnych wnioskodawców, którzy będą zgłaszać propozycje, bo do piętnastego był termin złożenia propozycji na piśmie, żeby głęboko nie uzasadniali tych propozycji, tylko po prostu podali temat kontroli, akceptujemy to i przekazujemy do Komisji Kontroli Państwowej.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Bardzo proszę, pani poseł Barbara Dolniak.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Bardzo dziękuję pani przewodniczącej. Ja w pracach Komisji Sprawiedliwości uczestniczę piąty rok i nie zdarzyło mi się, niech ktoś mnie wyprowadzi z błędu, jeśli się mylę, żeby uwzględniona została i zrealizowana moja propozycja posiedzenia Komisji Sprawiedliwości poświęconego pracy sądów i szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości i prokuratury, a więc co do ilości wpływających spraw, załatwianych spraw, przewlekłości postępowania i wypłacanych w związku z tym kwot.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Pani poseł, mówimy o propozycjach do planu pracy NIK-u.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Ale chwileczkę, ja chcę dokończyć. Ja muszę zapytać o to, ponieważ kończy nam się półrocze, został uwzględniony ten wniosek w planie na pierwsze półrocze i nie został zrealizowany, mimo że mogliśmy się spotykać podczas posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i przedyskutować te jakże ważne tematy dla wymiaru sprawiedliwości. Do tego dochodzi kwestia informatyzacji, przed chwilą słyszeliśmy od pana wiceministra, że istnieje potrzeba szerokiego zaangażowania…

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Pani poseł, proszę do rzeczy. Proszę przedstawić propozycje do planu pracy NIK.

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Ja jeszcze nie skończyłam. Ja ten wniosek złożyłam na to półrocze i mimo, że pan wskazał termin, to do tej pory ten postulat nie został zrealizowany. W związku z tym jaki jest sens kolejnego zgłaszania, jak pan i tak tego tematu nie wprowadza na…

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

No to proszę nie zgłaszać. Przepraszam bardzo…

**Poseł Barbara Dolniak (KO):**

Teraz dochodzi jeszcze kwestia informatyzacji i ja ten postulat zgłaszam, żebyśmy poświęcili jedno posiedzenie Komisji informatyzacji wymiaru sprawiedliwości. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):**

Dziękuję, pani poseł. Proszę państwa… Proszę.

**Poseł Michał Szczerba (KO):**

Szanowna pani przewodnicząca, państwo przewodniczący, chciałbym zgłosić propozycje planu pracy, jeśli chodzi o kontrole Najwyższej Izby Kontroli. Chciałbym zgłosić propozycję kontroli dotyczącej Funduszu Sprawiedliwości. Uważam, że ta sprawa wymaga wnikliwej kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Mieliśmy w tym zakresie wyłącznie taki wycinkowy wynik kontroli, dotyczący spraw związanych z wykonaniem budżetu państwa w tym zakresie, a wydaje się, że zmieniono tak naprawdę całą koncepcję funkcjonowania Funduszu Sprawiedliwości. Kiedyś dotyczył on przede wszystkim przeciwdziałania przestępstwom i pomocy ofiarom, również ofiarom wypadków drogowych. W tej chwili najwyraźniej jest on wykorzystywany jako taki podręczny fundusz ministra Ziobry i jego współpracowników, którzy mogą dzięki temu prowadzić różnego rodzaju aktywności, głównie w swoich okręgach wyborczych. Jeżeli państwo zobaczycie, kto głównie otrzymuje te środki z Funduszu Sprawiedliwości, to w ostatnich latach są to albo instytucje, albo organizacje ściśle powiązane z okręgami wyborczymi. Mówiąc jeszcze bardziej wprost, związane personalnie z politykami Solidarnej Polski. Ta sprawa budzi oburzenie. Były liczne artykuły ten temat na portalu OKO.press. Konkludując, chciałbym złożyć propozycję dotyczącą kontroli wydatkowania środków publicznych oraz zasad przyznawania środków w ramach Funduszu Sprawiedliwości. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):**

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że więcej wniosków i propozycji do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli nie ma. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja przyjęła zgłoszone tematy. Nie słyszę sprzeciwu, a zatem zgłaszamy te propozycje, które państwo przedstawiliście. Zamykam punkt drugi.

Bardzo serdecznie państwu dziękuję za udział w posiedzeniu Komisji i przypominam, że za moment rozpoczynamy kolejne posiedzenie, które powinno zacząć się już o godzinie 12.00. W tym momencie zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.